

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

วิทยานิพนธ์

ของ

ประภาพรพรณ เพชรศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND CONSULTING TEACHERS
IN STUDENT CARING SYSTEM OF SCHOOLS IN SATUK GROUP UNDER
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 32**

Prapaphan Phetsri

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

February 2012

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32		
ผู้วิจัย	ประภาพรณ เพชรศรี		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริมาณี จุโฑปะมา	ที่ปรึกษาหลัก	
	รองศาสตราจารย์ มาลีณี จุโฑปะมา	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ประชากรผู้บริหารและครูที่ปรึกษาของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 204 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะคือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบปลายเปิด มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.82 ถึง 6.23 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9753 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์ t-test และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาจำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่งเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม

ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ครูประจำชั้นควร ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีระบบคัดกรองนักเรียน ได้อย่างชัดเจน ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรจัดระบบการส่งเสริมนักเรียน อย่างเป็นรูปธรรม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนควรมีระบบการป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่ชัดเจนและด้านการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนจะต้องมีระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา ทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ

TITLE	Roles of School Administrators and Consulting Teachers in Student Caring System of Schools in Satuk Group under Secondary Educational Service Area Office 32		
AUTHOR	Prapaphan Phetsri		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Siranee Chutopama	Major Advisor	
	Associate Professor Malinee Chutopama	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the roles of school administrators and consulting teachers in student caring system of schools in Satuk group under Secondary Educational Service Area Office 32, classified by status, working experiences, and school sizes. The samples were all 204 school administrators and consulting teachers. The instrument used in this study was a 3-part questionnaire, including check list, 5-rating scale, and open-ended form with its discrimination value between 1.82 - 6.23, and its reliability at 0.9753. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by t-test, and one-way ANOVA. The statistically significant difference was set at the level of .05.

The findings were as follows:

1. The roles of school administrators and consulting teachers in student caring system of schools in Satuk group under Secondary Educational Service Area Office 32 both as a whole and at each aspect were at "high" levels. The student transferring was reported as the highest mean score, followed by student problem prevention and solution, and student supporting, respectively. In contrast, the student screening was reported as the lowest mean score.
2. The comparisons of the roles of school administrators and consulting teachers in student caring system of schools in Satuk group under Secondary Educational Service Area Office 32, classified by status as a whole were not different. When considering at each aspect, it was

found that the aspect of getting to know student individually was statistically significant difference at .01 level while the aspect of student transferring was statistically significant difference at .05 level In contrast, The rest aspects were not difference.

3. The comparisons of the roles of school administrators and consulting teachers who had different working experiences about the student caring system of schools in Satuk group under Secondary Educational Service Area Office 32 as a whole were not different. When considering at each aspect, it was found that the aspects of getting to know student individually, and student transferring were statistically significant difference at .01 level; whereas, the rest aspects were not different.

4. The comparisons of the roles of school administrators and consulting teachers in student caring system of schools in Satuk group under Secondary Educational Service Area Office 32, classified by school sizes both as a whole and at each aspect were statistically significant difference at .01 level.

5. The opinions and suggestions about the roles of school administrators and consulting teachers in the student caring system of schools in Satuk group under Secondary Educational Service Area Office 32 with the highest percentages were: 1) getting to know student individually: the class teachers should go to visit all students' home; 2) student screening: the schools should have student screening system clearly; 3) student problem prevention and solution: the schools should have student problem prevention and solution system explicitly; and 4) student transferring: the schools should have student transferring system of students who have problems both inside and outside systematically.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่ายผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริณี จุโทปะมา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ มาลินี จุโทปะมา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง กาญจนการุณ กรรมการสอบ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และ ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ดร.สาธิต ผลเจริญ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นายชูธนา ชวติ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้าน โสภคเต้ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 นายฉวาร์ พอสม สศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่ได้กรุณาตอบ แบบสอบถามทดลองใช้และตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

ประภาพรรณ เพชรศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การบริหารสถานศึกษา.....	9
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	10
แนวคิดทฤษฎีการบริหาร.....	10
ขอบข่ายและกรอบงานในสถานศึกษา.....	18
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	38
ความหมาย ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	38
คุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	39
ความเป็นมาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	40
ปัจจัยความเสถียรของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	41
กรอบแนวคิดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	43
นโยบาย หลักการ และแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	45
กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	46
บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	61
บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
งานวิจัยในประเทศ.....	67
งานวิจัยต่างประเทศ.....	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	179
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	179
สมมติฐานของการวิจัย.....	179
วิธีดำเนินการวิจัย.....	180
สรุปผลการวิจัย.....	181
อภิปรายผล.....	185

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	192
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	192
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	193
บรรณานุกรม.....	193
ภาคผนวก.....	200
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	201
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการวิจัย หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย หนังสือ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	209
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	222

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรผู้บริหารใน โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 จำแนกตาม โรงเรียนและขนาดของ โรงเรียน...	75
2 จำนวนประชากรครูที่ปรึกษาใน โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 จำแนกตาม โรงเรียนและขนาดของ โรงเรียน.....	75
3 จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาด โรงเรียนและประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน.....	84
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน.....	85
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรายข้อ.....	86
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน.....	92
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรายข้อ.....	93
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรายข้อ.....	99
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้าน.....	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	108
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	111
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	114
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	117
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	120
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน.....	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	125
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	128
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	131
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	134
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งค่อนักเรียน จำแนกตามประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	137
21	เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน.....	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพ โดยรายชื่อ.....	141
23 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและ รายด้าน.....	147
24 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่.....	148
25 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานเป็นรายคู่.....	149
26 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายชื่อ.	150
27 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน...	160
28 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงานเป็นรายคู่.....	161

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการ คัดกรองนักเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ ปฏิบัติงานเป็นรายชื่อ.....	162
30 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ ปฏิบัติงานเป็นรายชื่อ.....	163
31 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงานเป็นรายชื่อ.....	164
32 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ ปฏิบัติงานเป็นรายชื่อ.....	165
33 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรายชื่อ.....	166
34 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาใน ระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล.....	175
35 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาใน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	176

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	176
37 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	177
38 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	178

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษาทั้ง 4 งาน 20

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และเทคโนโลยีสื่อสารของประเทศนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาอย่างรอบด้านและสามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สำหรับการพัฒนาทางด้านการศึกษาของประเทศก็ได้มีการปฏิรูปมาอย่างต่อเนื่อง ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ปรับปรุงและพัฒนาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา และเพื่อช่วยให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการและแนวคิดสำคัญคือ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ขึ้น เพื่อให้ชัดเจนและสะดวกในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล การเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ได้พัฒนาให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐานในการพัฒนาเยาวชนของชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 43 ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 81 ระบุว่ารัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัด

ให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าช มาตรา 22 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งกระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานใน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป โดยการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก ถือได้ว่ามีความสำคัญที่สุด โดยมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่ใช้กำกับ การจัดระบบการทำงานของโรงเรียน ใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ของโรงเรียน ให้ตอบสนอง สนับสนุนการทำงานวิชาการของ โรงเรียน ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ เป็นคนดีและคน สมบูรณ์ งานวิชาการจึงกลายเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียน ครอบคลุม โรงเรียนทั้งระบบ โรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนใดที่งานวิชาการก้าวหน้า โรงเรียนมักจะมีชื่อเสียงเป็นที่นิยม เป็นที่ขอมรับ ในส่วนโรงเรียนใดงานวิชาการล่าหลังอ่อนด้อย โรงเรียนจะไม่เป็นที่นิยม ขาดศรัทธา และไม่เป็นที่ ขอมรับ (อุทัย บุญประเสริฐ. 2540 : 25)

การจัดการศึกษามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการอย่างที่ตั้งคมมุ่งหวัง ทางโรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนและการป้องกัน ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งการดูแล โรงเรียน มีอยู่แล้ว เพียงแต่มีการปรับกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับสภาพในปัจจุบัน เพื่อให้ นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข (อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ. 2547 : 29)

อย่างไรก็ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนสำคัญควบคู่กับการบริหาร วิชาการ โรงเรียนยังไม่สามารถแก้ไขปัญหามหคได้ เพราะการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีทักษะการ ดำรงชีวิต แต่ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกพื้นที่ก็ยังมีปัญหา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วทั้งด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ทำให้ประชากรในสังคมไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทันตามการเปลี่ยนแปลง จึงเกิดปัญหาขึ้นมาอย่างมาก ทั้งปัญหาการเรียน ปัญหาครอบครัว ปัญหา เด็กถูกทารุณกรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาเด็กเร่ร่อน เป็นต้น แม้แต่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บูรรัมย์ เขต 4 เดิม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. 2553 : 2) เป็นหน่วยงานดูแลจัดการ การศึกษาในพื้นที่อำเภอสตึก ได้ออกติดตามและประเมินกิจกรรมต่างๆ เพื่อติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่างๆ และ โรงเรียนต่าง ๆ ให้ความสำคัญจัดกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาตลอด แม้แต่แยกมาเป็นสำนักงาน

เขตพื้นที่มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 32 แล้วก็ตาม ยังมีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน มีการเชิญประชุมผู้ปกครองเพื่อสานความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างข่าวสารระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชน สังคม ต้องมีกระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนชัดเจน พร้อมวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ มีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบ ได้ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลัก รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน ใน โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก มีส่วน ช่วยดำเนินการผลักดันงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น คั้งนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสำรวจความเห็นจากผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาท ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทาง สำหรับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันปรับปรุงให้ได้มาตรฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานและขนาดของ โรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและ ครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน สหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน สหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้หน่วยงานมีข้อมูลเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงผลที่เกิดจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
3. โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ใน 5 ด้าน ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 19)

- 1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน
- 1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน
- 1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
- 1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 จำนวนเป็นผู้บริหาร 40 คน และครูที่ปรึกษาจำนวน 164 คน รวมทั้งสิ้น 204 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากร

3. ตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ครูที่ปรึกษา

3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1.2.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี

3.1.2.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี

3.1.2.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

3.1.4.1 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.4.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.4.3 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาท หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูที่ปรึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสหวิทยาเขต สตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

2. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินการ พัฒนานักเรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด มีกระบวนการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนครบวงจร โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอกเพื่อใช้ในการ ดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การศึกษาบันทึกข้อมูลพื้นฐานของ นักเรียนแต่ละคนในด้านความสามารถทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถอื่น ๆ ในด้านสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ ด้านครอบครัวและเศรษฐกิจ

2.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนในวิธีการ คัดกรองจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นสถานศึกษากำหนดเกณฑ์การ คัดกรองจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริง เพื่อจัดนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

2.3 การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา โคนครูที่ปรึกษาดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนได้แสดงความสามารถ

2.4 การป้องกันและการแก้ไขปัญหา หมายถึง การที่ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนตลอดจนประสานงานกับครูอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อช่วยเพื่อน กิจกรรมสอนซ่อมเสริม กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง โดยเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหา เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการปรับพฤติกรรม

2.5 การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาหากต้องการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยา หรือช่วยเหลือนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดี ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้

3. สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน โดยการกำหนดภาระงานของแต่ละบุคคล เพื่อความเหมาะสมและความสามารถ แยกเป็นดังนี้

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาการ ในตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารการศึกษาของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

3.2 ครูที่ปรึกษา หมายถึง ข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายให้เป็นครูที่ปรึกษานักเรียนแต่ละชั้น ตามคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของครู ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติหน้าที่จนถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น

4.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี

4.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี

4.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของสถานศึกษาตามการแบ่งของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งขนาดสถานศึกษาเป็น 3 ขนาด ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน

5.3 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน

6. โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษา ส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัยบุรีรัมย์ โรงเรียนสตึก โรงเรียนเมืองแกพิทยาคม โรงเรียนร่อนทองพิทยาคม โรงเรียนสะแกพิทยาคม โรงเรียนสมเสมีวิทยา โรงเรียนแคนดงพิทยาคม และโรงเรียนคงพลองพิทยาคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเฉพาะประเด็นที่สำคัญ เพื่อให้สอดคล้องสัมพันธ์กับความมุ่งหมายของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัยและเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่กรอบความคิดในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา

- 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 1.3 แนวคิดทฤษฎีการบริหาร
- 1.4 ขอบข่ายและกรอบงานในสถานศึกษา

2. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 2.1 ความหมาย ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 คุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3 ความเป็นมาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.4 ปัจจัยความเสียงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.5 กรอบแนวคิดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.6 นโยบาย หลักการ และแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.7 กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.8 บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

การบริหารโรงเรียนให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถและมีวิธีการในการบริหารงานในโรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการหรือบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ที่ยึดหลักทั้งนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดหมายของการศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2542 : 38) การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้อิทธิพล (Influencing) ต่อคนกลุ่มหนึ่งนั่นก็คือ นักเรียน เพื่อให้มีความเจริญงอกงามสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการ ใช้กลุ่มคนกลุ่มที่สอง ซึ่งได้แก่ครู ในฐานะตัวแทน (Agent) ดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ

ชุมศักดิ์ อินทร์ลักษณะ (2542 : 2) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอน ซึ่งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนควรคำนึงถึงถึงอำนวยความสะดวกที่ให้แก่ครู ในด้านอุปกรณ์ สื่อ วัสดุทัศนวัสดุ เครื่องมือและบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2543 : 3-4) ได้ให้ความหมาย การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมที่ตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

ถวิล มาตรฐาน (2544 : 3) กล่าวถึงความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ในสังคม เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้มนุษย์ดำรงอยู่ได้ด้วยความสะดวกและในขณะที่เดียวกันก็ถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นไปสู่รุ่นต่อ ๆ ไป การศึกษาเป็นรากเหง้าของการพัฒนามนุษย์ เป็นปัจจัยหนุนต่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งเป็นระบบ โครงสร้างหลักของการพัฒนาประเทศ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547 : 41) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคน ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมเพื่อให้บุคคลนั้นดำรงชีวิตอยู่

ร่วมกับสังคมได้อย่างมีสันติสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศตามความเหมาะสม และศักยภาพของบุคคลนั้น

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของบุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม ค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ความพยายามจัดดำเนินการทุกอย่างเกี่ยวกับการศึกษาโดยให้มีผลผลิตคือ ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุเป้าหมายหลักคือ ทำให้นักเรียน ได้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ และรู้จักเลือกเทคนิค วิธีการบริหาร และกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

สมเดช สีแสง (2543 : 36) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาจะถูกกำหนดและแบ่งตามภารกิจหลักของ โรงเรียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกโรงเรียน สาเหตุเพราะโรงเรียนมีขนาดและบุคลากรจำนวนต่างกัน สามารถแบ่งต่างกันได้ แต่เนื้อหาจะต่างกัน อย่างน้อยโรงเรียนทั่วไปก็มีงานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการ และงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ธีระ รุญเจริญ (2546 : 56) กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐ เป็นการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งสี่ด้านคือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการตามภารกิจของผู้บริหาร ที่ครอบคลุมขอบข่ายภารกิจที่รับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ บริหารงานบุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไป เป็นต้น โดยมีการกำหนดรูปแบบ วิธีขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ และบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ รู้จักเลือกใช้ และประยุกต์หลักการ เทคนิควิธีการบริหาร ตลอดจนกระบวนการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และเป้าหมายของสถานศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

แนวคิดทฤษฎีการบริหาร

กระบวนการบริหารที่โรงเรียนที่นิยมนำมาใช้ในการบริหาร ในปัจจุบันคือ POSDCORB (ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ กงเทียง. 2542 : 21-22)

1. ความเข้าใจและการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy) มีความสามารถปฏิบัติงาน โดยยึดถือนโยบายของผู้บริหารระดับสูง หลักการตามวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. การใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (Authority) มีความสามารถในการใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

3. มีความสามารถในการคาดคะเนและจัดทำแผนงาน (Planning) มีความสามารถอย่างเพียงพอต่อการคาดการณ์ล่วงหน้า จัดทำแผนงานอย่างมีเหตุผลและคำนึงถึงความเป็นไปได้

4. ความสามารถในการจัดโครงสร้างและระบบงาน (Organizing) มีความสามารถในการจัดโครงสร้างและระบบงานที่จำเป็นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือโครงการร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความสามารถในการจัดบุคลากรลงหน่วยงาน (Staffing) มีความสามารถในการสรรหาคัดเลือกมอบหมายงานให้บุคลากรทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ตามหลักการ จัดคนลงให้เหมาะกับงาน

6. ความสามารถในการอำนวยการการเป็นผู้นำ (Directing) มีความสามารถในการนำผู้อื่นด้วยการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อสถานการณ์รอบด้านได้อย่างเหมาะสม

7. การร่วมมือประสานงานประชาสัมพันธ์ (Coordinating) มีความสามารถในการประสานงาน ให้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย เพื่อให้งานของหน่วยงานดำเนินไปโดยราบรื่น

8. ความสามารถในการจัดทำรายงาน (Reporting) มีความสามารถในการจัดทำรายงานให้แก่ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน การจัดเก็บเอกสารข้อมูลอย่างเป็นระบบ

9. ความสามารถในการจัดการควบคุมทรัพยากร ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน (Budgeting) มีความสามารถในการจัดทำข้อเสนอเพื่อกำหนดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีความสามารถในการควบคุมประสิทธิผลของต้นทุน

กล่าวโดยสรุป กระบวนการในการบริหารเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยใช้กระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การจัดสายงาน การติดตามประเมินผล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระบวนการบริหาร PDCA หลักและแนวคิดกระบวนการบริหารของวงจรมะมิ่ง (PDCA) การบริหารงานให้เกิดคุณภาพได้นั้น เดมมิ่ง (Deming) (สุรชาติ อินทร์รัตน์. 2550 : 40) ได้มีแนวคิดที่ทำให้เกิดคุณภาพ ด้วยเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพที่เรียกว่า วงจรมะมิ่ง (PDCA)

PACA เป็นวงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดย แวลเทอร์ (Walter) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติ สำหรับ
 แคววอุตสาหกรรมและต่อมาวงจรนี้เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้นเมื่อ เดมมิ่ง (Deming) ปรมาจารย์
 ด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของ
 พนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดย
 พนักงานเองจนวงจรนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อว่า “วงจรเดมมิ่ง” ต่อมา พบว่า แนวคิดในการใช้วงจร
 PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรมจึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก
 PDCA เป็นอักษรนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ 4 คำ คือ P : Plan วางแผน D : Do ปฏิบัติตามแผน
 C : Check ตรวจสอบ A : Act ดำเนินการให้เหมาะสม วงจร PDCA สามารถใช้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. ทุกครั้งที่เริ่มต้นทำกิจกรรมอะไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือการทำงาน
 PDCA จะช่วยให้กิจกรรมมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการตั้งเป้าหมายด้วยการวางแผน (P)
 และ นำแผนไปสู่การปฏิบัติ (D) หลังจากนั้นจึงต้องด้วยการตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติตาม
 แผน (C) ว่าผลที่ได้เป็นไปตามที่คิดไว้มากน้อยแค่ไหนและท้ายที่สุด นำผลที่ได้จากการประเมิน
 ไปดำเนินการต่อตามความเหมาะสม (A) หากผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามที่วางแผนไว้ ก็ให้จัดทำมาตรฐาน
 วิธีการดำเนินการนั้นเพื่อกิจกรรมในลักษณะเดียวกันต่อไป แต่หากผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผน
 อาจจำเป็นต้องคิดปรับเปลี่ยนบางสิ่งบางอย่างซึ่งอาจเป็นการเปลี่ยนเป้าหมาย เปลี่ยนแผน หรือ
 เปลี่ยนวิธีการปฏิบัติก็ได้

2. เมื่อต้องการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเริ่มจากการระบุปัญหาและคิดค้นหาแนวทาง
 ในการแก้ปัญหาด้วยการกำหนดเป็นแผน (P) และลงมือแก้ปัญหตามแนวทางนั้น ๆ (D) ซึ่งใน
 ความเป็นจริงปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ อาจจะได้รับการแก้ไขเยียวยาได้สำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้ จึง
 จำเป็นต้องตรวจสอบผลลัพธ์และประเมินวิธีการแก้ปัญหาที่ได้เลือกไว้ (C) และท้ายที่สุดเมื่อได้ ผ่าน
 การตรวจสอบและประเมินผลแล้วหากวิธีการแก้ปัญหานั้นๆ เป็นวิธีที่ถูกต้องให้นำวิธีนั้นใช้กับ ปัญหา
 ในลักษณะเดียวกันในอนาคตต่อไป แต่หากวิธีการแก้ปัญหานั้นไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ ให้ลอง
 หาทางคิดวิธีการใหม่หรือเริ่มต้นระบุปัญหาใหม่ (A)

โดยสรุปแล้ว PDCA เป็นเทคนิคการปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังเป็น
 เทคนิค ในการแก้ปัญหาให้กับทุกคนได้ ผู้ที่ใช้เทคนิคนี้ในการทำกิจกรรมต่างๆ จะทำงานได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพและเกิดผลงานที่น่าพึงพอใจในทุกขั้นตอนจะช่วยให้เรามีการเรียนรู้ฝึกให้เราคิด
 ในเชิงวิเคราะห์

สมเดช สีแสง (2544 : 109) ได้กล่าวในรายละเอียดของกระบวนการคุณภาพหรือ
 วงจรเดมมิ่ง PDCA ไว้ว่า

1. การวางแผน (Plan) หรือ P จะช่วยพัฒนาความคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ โดยการวางแผนที่ดีจะต้องกำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และต้องกำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้อง แม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นได้

2. การปฏิบัติ (Do) หรือ D ประกอบด้วย การทำงาน 3 ระยะ คือ

2.1 การวางกำหนดการ โดยการแยกแยะกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องกระทำกำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง และการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ

2.2 การจัดการแบบเมทริกซ์ การจัดการแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่างๆ มาได้และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ

2.3 การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ร่วมงาน โดยให้ผู้ร่วมงานเข้าใจงานทั้งหมด และ ทราบเหตุผลที่ต้องการกระทำนั้นๆ ให้ผู้ร่วมงานพร้อมที่จะใช้ดุลยพินิจอันเหมาะสมในการปฏิบัติงาน ด้วยความยืดหยุ่นภายใต้ขีดจำกัดของแนวทางที่กำหนดไว้ และสอนให้ผู้ร่วมงานฝึกกระบวนการ ทางความคิด โดยการฝึกฝนด้วยการทำงาน

3. การตรวจสอบ (Check) หรือ C การตรวจสอบก่อนการทำงาน โดยการใช้หลัก SWOT (S = Strength จุดแข็ง W = Weakness จุดอ่อน O = Opportunity โอกาส T = Threat อุปสรรค) การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่ เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการคือ

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

3.2 รวบรวมข้อมูล

3.3 พิจารณากระบวนการทำงานเป็นตอนๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงาน ที่ได้รับในแต่ละขั้นตอน เปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้

3.4 การรายงานจะเสนอผลการประเมินรวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาด หรือ ความล้มเหลว โดยรายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์และรายงานแบบย่ออย่างไม่เป็นทางการ

4. การปรับปรุงหรือการแก้ไข (Act) หรือ A ผลการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงาน ไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไข ปัญหาตาม ลักษณะปัญหาที่ค้นพบ โดยถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ ถ้าพบความ ผิดปกติใด ให้ค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก โดยใช้ มาตรการคือ การย้าย โยบาย การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน

วรกมล สุตะวงค์ (2545 : 18) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการทำงานของกระบวนการบริหารของเคมมิ่ง ประกอบด้วย

1. มาตรฐานการทำงาน ภายหลังจากที่ตรวจสอบผลแล้วปรากฏว่า ได้เป้าหมายตามที่ได้ วางไว้แล้วก็ให้กำหนดมาตรฐานการทำงานออกมาโดยอาศัยข้อมูลจากการวางแผนและวิธีการ แก้ปัญหาที่ได้ปฏิบัติมาแล้วเป็นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐานที่กำหนดขึ้น ส่วนใหญ่จะต้อง สามารถวัดได้ เช่น ต้องเป็นตัวเลขที่แน่นอน ไม่ใช่กล่าวเป็นคำพูดลอยๆ เท่านั้น มาตรฐานนั้น สามารถใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1.1 เป็นมาตรฐานให้ทางกลุ่มยึดถือปฏิบัติต่อไปในการทำงาน เพราะถ้าไม่มีมาตรฐานให้ยึดถือ สภาพเดิมก่อนแก้ปัญหาก็จะกลับมาอีก

1.2 เป็นแนวทางให้ผู้อื่นนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อไป

1.3 สามารถเสนอให้หน่วยงาน ซึ่งถ้าหน่วยงานเห็นว่าเป็นข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงาน ทางหน่วยงานอาจจะมอบรางวัลให้แก่กลุ่มซึ่งถือว่าเป็นผลพลอยได้อันหนึ่ง

2. การเสนอผลงาน ภายหลังจากกำหนดมาตรฐานการทำงานรวมทั้งจัดทำสรุปรายงานเสร็จแล้ว ก็แสดงว่ากิจกรรมของกลุ่มในเรื่องนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ซึ่งทางกลุ่มควรที่จะวางแผนทำกิจกรรมเรื่องใหม่ต่อไป แต่ในระหว่างนั้นควรจัดให้มีการเสนอผลงานขึ้นมา เพื่อแสดงให้เห็นความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลทำให้กลุ่มเกิดความภาคภูมิใจ และเป็นแรงจูงใจที่อยากจะทำกิจกรรมต่อไป

3. เทคนิคควบคุมคุณภาพ โดยใช้ตารางตรวจสอบเป็นตารางบันทึกความถี่ของข้อมูลประเภทต่างๆ ตามสภาพที่จะต้องนำมาแสดงเป็นสถิติประกอบการพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหา กราฟ และแผนภูมิควบคุม เป็นการแสดงข้อมูล โดยใช้กราฟลักษณะต่างๆ ตามความเหมาะสมของข้อมูล

สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาตามวงจรของเดมมิ่ง (Deming Circle) ประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (P) การปฏิบัติตามแผน (D) การตรวจสอบ (C) และการปรับปรุง (A) เป็นวิธีการในการทำให้งานเสร็จอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเชื่อถือวางใจได้ หากมีการบริหารงานอย่างต่อเนื่องในการติดตามปรับปรุงพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมาย สามารถที่จะนำมาใช้ได้เป็นอย่างดีในการควบคุมคุณภาพหรือการบริหารคุณภาพ

ดริคเกอร์ (Drucker. 1996 : 21-24) กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์กรที่กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์กรที่เข้าร่วมกันทำงานในองค์กร ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุอื่น ๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน

รวมทั้งข้อมูลสนเทศต่าง ๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคมโดยอาศัยหลักการบริหารด้วย 4M

หลักบริหาร 4 M คือ

Man หมายถึง การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด

Money หมายถึง การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุด และให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

Materials หมายถึง การบริหารวัสดุในการดำเนินงานว่าจะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด

Management หมายถึง การจัดการ คือกระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารต่อการบริหารจะต้องบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ เป็นไปตามข้อตกลงให้บริการและเพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

วิชัช รูปขำดี (2542 : 67) ขึ้นตอนการบริหารที่สำคัญ 7 ประการหรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า “POSDCORB Model” ซึ่ง กุลิก (Gulick) ได้เสนอไว้เมื่อปี 1937 มีรายละเอียดดังนี้

1. P = Planning หมายถึง การวางแผนอันเป็นการคาดการณ์ในอนาคต ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบายประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงานการวางแผน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ในทางวิทยาการและวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคต แล้วกำหนดวิธีการ โดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

2. O = Organization หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณา รวมไปถึงการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงานเป็น กรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงาน หรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ช่วงของการควบคุมและ/หรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) หรือบ้างก็แยกเรียกเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยแนะนำหรือที่ปรึกษา และหน่วยงานช่วย (Auxiliary) เป็นต้น

3. S = Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึง การจัดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม รวมถึงการที่จะเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานของคณาจารย์และพนักงานด้วย

4. D = Directing หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวกรวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์และแรงจูงใจ เป็นต้น การอำนวยความสะดวกให้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งเป็นหลักสำคัญมากของการบริการงานขึ้นอยู่กับความสามารถในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน

5. CO = Coordinating หมายถึง ความร่วมมือประสานงานเพื่อการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้ประสานงานดีขึ้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุประสงค์ขององค์กร

6. R = Reporting หมายถึง การรายงานผลปฏิบัติงานรวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารอยู่มากกว่ารายงานโดยทั่วไป หมายถึง วิธีการของสถาบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

7. B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงาน เป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริการงบประมาณ

สรุปได้ว่า การบริหารงานของสถานศึกษาต้องอาศัยระบบ POSDCORB Model ระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริการงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 13-20) กล่าวถึงหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) เป็นรูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่เริ่มในปี ค.ศ. 1960 ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ไม่พอใจผลลัพธ์การศึกษาของชาติจึงหาแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้นำแนวคิดด้านการบริหารและการจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ถือเป็นนโยบายที่สำคัญที่

มุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา เป็นเครื่องมือที่เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะผูกพันใกล้ชิดกับเรื่องการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษา จากการศึกษาประวัติและพัฒนาการในการจัดการศึกษาของสหรัฐอเมริกา จะมีแบบการบริหารที่แตกต่างหลากหลายกันไป ไม่มีแบบใดแบบหนึ่งเป็นมาตรฐานกลาง รูปแบบของการบริหารจัดการศึกษาของแต่ละที่แต่ละแห่งจะเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนในตัวเองตลอดเวลา

การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดนี้จะเป็นการยกอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาไปจากส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษาไปยังโรงเรียนโดยตรง โดยการมอบอำนาจไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาและสถานศึกษา ในปัจจุบันนี้แนวคิดการบริหารโรงเรียนเป็นฐานเป็นกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา การบริหารตามรูปแบบนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิได้ประมวลหลักการและแนวคิดในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสรุปสาระได้ ดังนี้

1. ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป
2. เป็นรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นหัวใจหรือหลักสำคัญสำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยเฉพาะแนวคิดการมีส่วนร่วมหรือการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นที่ยอมรับกันมากในวงการบริหารต่าง ๆ รวมทั้งด้านการศึกษาด้วย โดยเชื่อว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานมากขึ้น
3. เป็นรูปแบบการบริหารตนเอง สถานศึกษาจะมีความเป็นอิสระ คล่องตัว มีอำนาจการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น ภายใต้การบริหารงานในรูปองค์คณะบุคคล
4. เป็นรูปแบบที่มอบอำนาจหรือกระจายอำนาจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาไปให้สถานศึกษา
5. เป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่ตอบสนองหรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้มากที่สุด
6. เป็นรูปแบบที่ชี้วัดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เป็นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปให้โรงเรียนที่ใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลของโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ คล่องตัวในการบริหารและจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยให้ความสำคัญแก่ผู้มีส่วนได้เสียให้มีส่วนร่วมตัดสินใจ รับผิดชอบ วางแผน คิดตามผล พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

ขอบข่ายและกรอบงานในสถานศึกษา

การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 53 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาดังกล่าวนอกจากเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีลักษณะนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชน ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลจะต้องมีสิทธิและหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับสถานภาพเป็นนิติบุคคล ในมาตรา 35 แห่งระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงมีวัตถุประสงค์ให้สถานศึกษามีลักษณะการบริหารงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ข : 11) ดังนี้

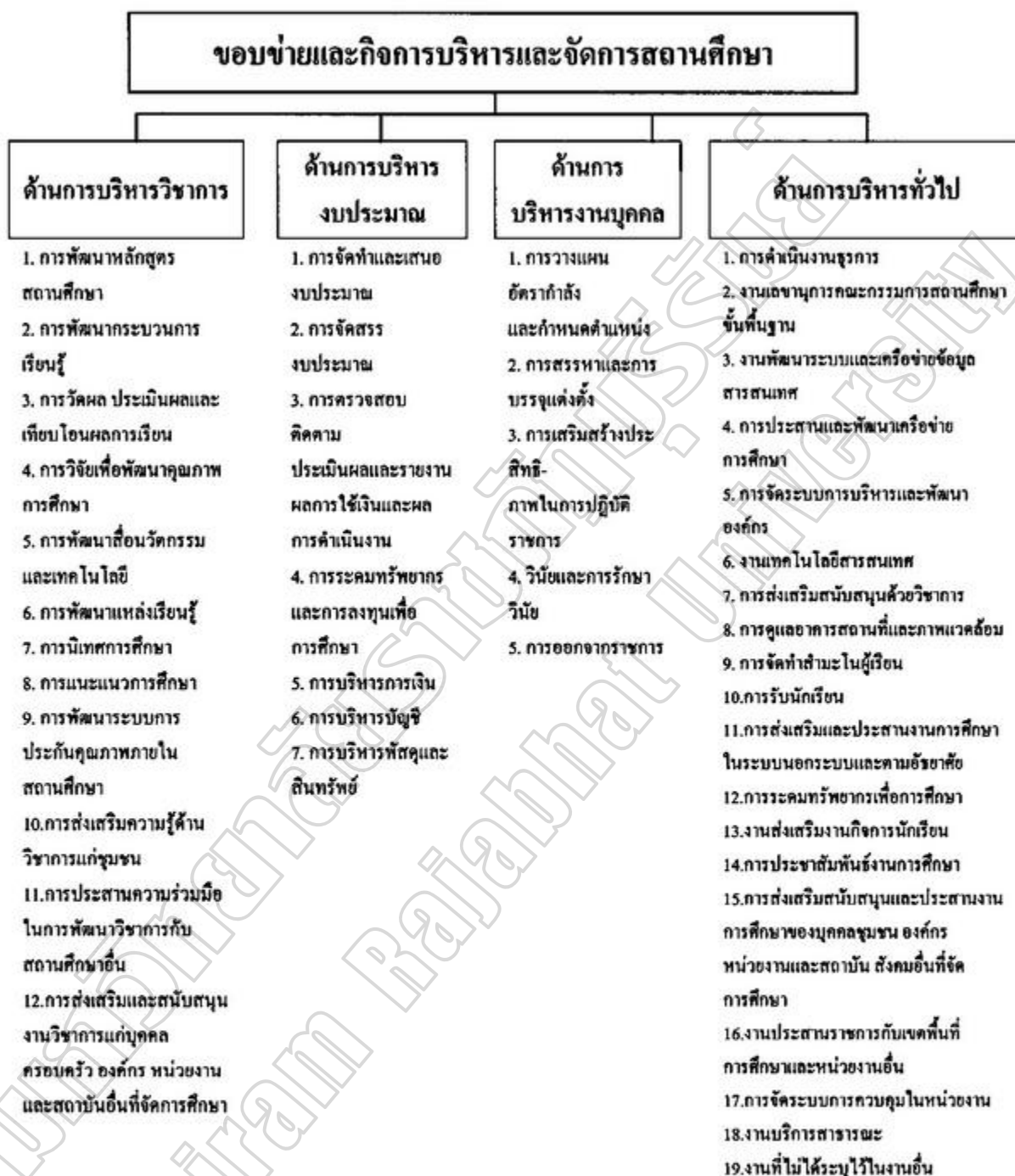
1. เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระ คล่องตัว ให้สามารถบริหารจัดการได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ และการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2. เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 32) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งมีหลักการปฏิบัติว่า นอกจากการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถือปฏิบัติแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการหรือบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ที่ยึดหลักทั้งนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส

หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดหมายของการศึกษา การบริหาร โรงเรียนให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถและมีวิธีการในการบริหารงานในโรงเรียน โดยครอบคลุมงานการบริหารใน 4 งาน ดังข้อบ่งชี้การบริหารงาน ดังภาพประกอบ 1 ต่อไปนี้(กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 32)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาพประกอบ 1 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษาทั้ง 4 งาน

ภารกิจการบริหารงานในสถานศึกษา

การบริหารงานสถานศึกษาตามโครงสร้างในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้แบ่งภารกิจงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 งาน ได้แก่ การบริหาร

วิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา รายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 32)

1. การบริหารวิชาการ

ความหมายของการบริหารวิชาการ

งานวิชาการ ถือเป็นงานหลักของโรงเรียน การบริหารวิชาการเป็นงานสำคัญ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดใน สถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของ สถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ ความหมาย ของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2541 : 42) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนใน โรงเรียนให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีประสบการณ์ สามารถนำไปประกอบสัมมาอาชีพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ประพฤติตน เป็นพลเมืองดี ช่วยเหลือเผื่อแผ่สังคมตามสมควร

ปรียาพร วงศ์อนุตร โรจน์ (2546 : 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประ โยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหาร กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไป ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประ โยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

งานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจ ขอบข่ายของงาน เพื่อจะได้บริหารงานให้ครอบคลุมงานต่างๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพและจะได้ จัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน เป็นหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อเพิ่มข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานวิชาการ ได้อย่างดี ได้มีผู้แบ่งขอบข่ายงานวิชาการไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตร โรจน์ (2546 : 3-4) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการ จะประกอบไปด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียด ของงานดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทิน การศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอน เป็นการจดยรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษา และความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้น ครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบ หรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอนคล้องกับความต้องการความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เป็นการให้นักเรียนรู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3. การบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และ โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียน เน้นเครื่องมือและกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

3.2 การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นแหล่งวิทยาการให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3 การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข การเรียนการสอน

4. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการ ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 32) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารวิชาการ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

- 1.1 การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการประเมินสถานศึกษาเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ กำหนดให้มีในหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการเนื้อหา ทั้งในสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5 การนิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตามและประเมินการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การส่งเสริม ให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่างๆ ให้สมดุล ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยม ที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอนอย่างเหมาะสม

2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่คณะครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่นนิเทศแบบเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการปฏิบัติการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีดังนี้

3.1 กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และการประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้น การประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจาก สถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่นๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ ผลงาน การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีดังนี้

5.1 ศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียน การสอน และการบริหารวิชาการ

5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

5.3 จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางาน

วิชาการ

5.4 ประสานความร่วมมือการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีดังนี้

6.1 สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งความรู้ที่ใช้ร่วมกัน

6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ การนิเทศการศึกษา มีแนวปฏิบัติดังนี้

7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา

7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตาม ประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดการระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา มีดังนี้

8.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและทางวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการแนะแนวในเขตพื้นที่การศึกษา

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีดังนี้

9.1 จัดการระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน มีดังนี้

10.1 การศึกษาสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะ วิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการปฏิบัติการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีดังนี้

11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่ ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ
ภายในประเทศและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม
หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1 สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการ
การสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม
หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โดยสรุปแล้ว การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการ
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และ
เทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ
เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา
การพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุน
งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ

ความหมายของการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย งานการเงินและพัสดุ เป็นงานที่บริการ
ให้ความสะดวกในการที่จะดำเนินงานของหน่วยงานหรือสถานศึกษาแห่งนั้นให้สามารถดำเนินการ
ไปได้โดยไม่มีอุปสรรค ทำให้งานคล่องตัวและเกิดประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2541 : 47) ได้สรุปความหมายไว้ว่า การบริหารงบประมาณ
หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับเงิน นับตั้งแต่การจัดหาให้ได้มา การใช้จ่ายหรือการเบิกจ่าย และ
การควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการให้มีประสิทธิภาพ

สมใจ วงศ์ชาติ (2550 : 21) ได้สรุปความหมายไว้ว่า การบริหารงบประมาณ
หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับการเงินและพัสดุ เพื่อให้มีความสะดวกในการที่จะ

ดำเนินงานของหน่วยงานหรือสถานศึกษาแห่งนั้นให้สามารถดำเนินการไปได้โดยไม่มีอุปสรรค
 คล่องตัวและเกิดประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการ
 เพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน นำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ควบคุมไม่ให้เกิดอุปสรรค
 เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามจุดหมายที่วางไว้ นับตั้งแต่การจัดหาให้
 การใช้จ่ายหรือการเบิกจ่าย และการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ
 ให้มีประสิทธิภาพ

การบริหารงบประมาณ มีขอบข่ายกว้างมาก ดังนั้น สถานศึกษาหรือโรงเรียน
 มีความจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ ขอบข่ายงาน โดยมีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน
 การควบคุม กำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีผู้กำหนดของข่ายของการบริหารของการบริหาร
 งบประมาณ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 32) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหาร
 งบประมาณ ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ การวิเคราะห์และพัฒนานโยบาย
 ทางการศึกษา มีการจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา การวิเคราะห์ความเหมาะสม
 การเสนอของบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา รวมทั้งการ
 เบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณ
3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน
 มีการตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน และการประเมินผล การใช้งานและ
 ผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการจัดการทรัพยากร
 การระดมทรัพยากร การจัดหารายได้และผลประโยชน์กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนสวัสดิการ
 เพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน
 การนำส่งเงิน และการกันเงินไว้เบิกเหลือในปี
6. การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน และ
 งบการเงิน และการจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง และการควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

โดยสรุปแล้ว การบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำและเสนอของงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร การลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสร่างภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 34-38) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลังละกำหนดตำแหน่ง

1.1 การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน วิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด นำเสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

1.2 การกำหนดตำแหน่งให้สถานศึกษาจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นำแผนอัตรากำลังมากำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาและหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาอนุมัติ

1.3 การขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครูสถานศึกษาขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งขอเลื่อนวิทยฐานะ/ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง / ขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการประเมินและส่งคำขอปรับปรุง กำหนดตำแหน่ง/เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ/

ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง/ข้อกำหนดตำแหน่งเพิ่มจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาและหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาอนุมัติและเสนอผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

2.1 ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากรณีได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา โดยการสอบแข่งขันการบรรจุแต่งตั้งผู้อำนวยการหรือผู้เชี่ยวชาญระดับสูง

2.2 การจ้างลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว กรณีการจ้างลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังหรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด กรณีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวกรณีอื่นนอกเหนือจากสถานศึกษาสามารถดำเนินการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของสถานศึกษาได้ โดยใช้เงินรายได้ของสถานศึกษาภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

2.3 การแต่งตั้ง ย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่น และการโอนหรือการเปลี่ยนสถานะของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

2.4 การบรรจุกลับเข้ารับราชการ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีออกจากราชการ (มาตรา 64) ออกจากราชการตามมติคณะรัฐมนตรี (มาตรา 65) ออกจากราชการเพื่อรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร (มาตรา 66) และลาออกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 67)

2.5 การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษารักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหลายคนให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาคนใดคนหนึ่งรักษาราชการแทน ถ้าไม่มีให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้สถานศึกษาเสนอข้าราชการที่เหมาะสม ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งข้าราชการในสถานศึกษาคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน (มาตรา 54 แห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ)

3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

3.1 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาก่อนมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ม. 79) การพัฒนาก่อนเลื่อนตำแหน่ง (ม. 80) การพัฒนากรณีไม่ผ่านการประเมินวิทยฐานะ (ม. 55)

3.2 การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความคิดเห็นความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา คณะกรรมการพิจารณาความคิดเห็นความชอบพิจารณาตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนและผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีไม่สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ต้องชี้แจงเหตุให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวทราบ กรณีเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้รายงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด รายงานการส่งเลื่อนและไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดเก็บข้อมูลลงในทะเบียนประวัติต่อไป

3.3 การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว กรณีการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้งบประมาณให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังหรือตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และในกรณีการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวกรณีอื่นนอกเหนือจากสถานศึกษาสามารถดำเนินการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของสถานศึกษาได้ โดยใช้เงินรายได้ของสถานศึกษาภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

3.4 การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.5 เงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.6 งานทะเบียนประวัติ การจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้าง และข้าราชการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง

3.7 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้มีการตรวจสอบผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนสมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดำเนินการในการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลาแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สังกัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

3.8 การขอมิบัติประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ขอมิบัติกรอกรายละเอียด ข้อมูลส่วนบุคคลต่างๆ โดยมีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบเอกสารความถูกต้องนำเสนอ ผู้มีอำนาจลงนามในบัตรประจำตัว โดยผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับ โดยคุมทะเบียนประวัติไว้ และ ส่งคืนบัตรประจำตัวถึงสถานศึกษา

3.9 งานขอหนังสือรับรอง งานขออนุญาตให้ข้าราชการ ไปต่างประเทศ งานขออนุญาตลาอุปสมบท งานขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ ได้รับเงินวิทยพัฒนาและการจัดสวัสดิการ การดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และ วิธีการที่เกี่ยวข้อง

4. วินัยและการรักษาวินัย

4.1 กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการ เพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรม โดยไม่ชักช้า เมื่อมีกรณี อันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัย ไม่ร้ายแรง และสั่ง ยุติเรื่องในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนแล้วพบว่าไม่ได้กระทำผิดวินัย หรือสั่งลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามที่คณะกรรมการสอบสวนแล้วพบว่ามีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้รายงานการดำเนินงานทางวินัยไม่ร้ายแรง ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.2 กรณีความผิดวินัยร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณี อันมีมูลว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. เสนอผลการพิจารณาให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา ลงโทษ และรายงานการดำเนินงานทางวินัยไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.3 การอุทธรณ์

4.3.1 การอุทธรณ์กรณีความผิดวินัย กรณีการอุทธรณ์ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นเรื่องขออุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

4.3.2 กรณีการอุทธรณ์ความผิดวินัยร้ายแรง ให้ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษายื่นเรื่องขออุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

4.3.4 การร้องทุกข์ กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ถูกสั่งให้ออกจากราชการให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่ง กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ เนื่องมาจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

4.3.5 การเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ดำเนินการให้ความรู้ ฝึกอบรมการสร้างขวัญและกำลังใจการจูงใจ ฯลฯ ในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา หมั่นสังเกตตรวจสอบดูแลเอาใจใส่ ป้องกันและขจัดเหตุ เพื่อมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

4.3.6 การเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ดำเนินการให้ความรู้ ฝึกอบรมการสร้างขวัญและกำลังใจการจูงใจ ฯลฯ ในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา

5. การออกจากราชการ

5.1 การลาออกจากราชการ

5.2 การให้ออกจากราชการ กรณีไม่หันทอดลงปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

5.3 การออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป

5.4 การให้ออกจากราชการไว้ก่อน

5.5 การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทนกรณีเจ็บป่วยโดยไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยสม่ำเสมอ กรณีไปปฏิบัติงานตามความประสงค์ของทางราชการ กรณีสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา 30 แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย (ม.30 (1)) กรณีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตาม (ม. 30 (4)) กรณีเป็นคนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. (ม. 30 (5)) กรณีเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี (ม.30 (5) (7)) กรณีเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง (ม. 30 (8)) หรือกรณีเป็นบุคคลล้มละลาย (ม.30 (9)) กรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป กรณีมีเหตุสงสัยว่าเป็นผู้ไม่เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ม.30 (3))

5.6 กรณีมีมลทินมัวหมอง

5.7 กรณีได้รับโทษจำคุก โดยคำสั่งของศาลหรือรับโทษจำคุก โดย ทั้งนี้ คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

โดยสรุปแล้ว การบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและรักษาวินัย การออกจากราชการ

4. การบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการ บริหารงานอื่นๆบรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลัก ในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการศึกษา ทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ข : 38-40) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหาร งานบุคคล ดังนี้

1. การดำเนินงานธุรการ วิเคราะห์ วางแผนออกแบบระบบการทำงานติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานธุรการ ให้มีประสิทธิภาพ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสาน รวบรวมสังเคราะห์ ข้อมูล ที่ใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ดำรงระบบเครือข่ายจัดทำทะเบียน จัดระบบฐานข้อมูล พัฒนาคณาจารย์ผู้รับผิดชอบให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติ ภารกิจ และติดตามประเมินผล
4. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา จัดให้มีระบบการประสานงานและ เครือข่ายการศึกษา พัฒนาคณาจารย์ กำหนดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ความร่วมมือ สนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาอย่างค่อเนื่อง
5. การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร จัดระบบ วางแผนการบริหารติดตาม ประเมินผล ศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดำรง วางแผน ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งยังติดตามประเมินผลการใช้ ให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับการเรียนรู้

7. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไปจัดทำสื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานทุกด้าน ติดตามประเมินผล นำมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม จัดการวางแผนบริหาร บำรุงดูแล ติดตาม ประเมินผล การใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่น สํารวจจำนวนนักเรียนที่จะมาเข้าเรียน

10. การรับนักเรียน กำหนดแผนการรับนักเรียน ดำเนินการรับนักเรียนติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าเรียน

11. การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย สํารวจความต้องการในการเข้ารับการศึกษา กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษา ดำเนินงาน และติดตามประเมินผล

12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กำหนด วางแผน จัดหาทรัพยากรเพื่อการศึกษา

13. การส่งเสริมกิจการนักเรียน วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริม การจัดกิจกรรมสรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุง

14. การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน จัดวางแผนการประชาสัมพันธ์ จัดให้มีเครือข่ายการประชาสัมพันธ์

15. ส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่น กำหนดแนวทางการส่งเสริมให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม และประสานความร่วมมือ

16. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

17. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาตามโครงสร้างและภารกิจของสถานศึกษา กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา

18. งานบริการสาธารณะ จัดให้มีระบบการบริการสาธารณะ บริการข้อมูลข่าวสาร บริการอื่นๆ ประเมินผลความพึงพอใจ นำผลมาปรับปรุงแก้ไข

19. งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน

โดยสรุปแล้ว การบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบ

เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหาร และพัฒนาองค์กรงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานจัดการศึกษาของบุคคลชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานงานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและในหน่วยงานอื่น การจัดการระบบควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

โดยสรุปแล้ว การบริหารสถานศึกษาที่จะสร้างคนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้รับการส่งเสริมจากกระทรวงศึกษาให้บริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้มีความเป็นอิสระ ในการบริหารและจัดการในสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือ หลักธรรมาภิบาล บูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การดำเนินงาน ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ดังนี้

1. การบริหารวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้ กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้ สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะป็นปัจจัย สำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ตลอดจน การวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนา คุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ สถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการเมือง ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริม ให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการ ด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตาม หลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนา ความรู้

ความสามารถมีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

ความหมาย ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น แต่เดิมเป็นการจัดบริการ โดยงานแนะแนวและงานปกครองนักเรียน ในสภาพปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น เพราะเกิดจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียน ดังนั้นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยฝ่ายแนะแนว และครูฝ่ายปกครอง ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น โดยบุคลากรทุกคน ทุกฝ่ายของโรงเรียน ร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการแนะแนว หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยให้ บุคคลรู้จัก และเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถนำตนเองได้ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 5) ได้ให้ความหมาย ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจาก โรงเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544 : 131) ได้ให้ความหมายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการส่งเสริม การป้องกันและการแก้ปัญหาโดยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษา

และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และความปลอดภัยจากสารเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 17) ได้ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน ฯลฯ มีส่วนร่วมและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริม พัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา ได้แก่ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำเนินชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 13) ได้ให้ความหมายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง
2. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดูแลนักเรียนอย่างมีขั้นตอนที่ชัดเจน สอดคล้องกับการบริหารทั้งระบบของสถานศึกษา โดยอาศัยศักยภาพและความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครู รวมทั้งการประสานสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน มีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด รวมถึงการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนมีคุณภาพที่พึงประสงค์ และมีความปลอดภัยในทุกด้าน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพของตน

คุณค่าของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2542 : 132) ได้สรุปคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้ คือ

1. นักเรียนมีบุคลิกที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบ สามารถปกครองตนเองได้

3. พัฒนาสติปัญญาของนักเรียน
4. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. นักเรียนรู้จักทักษะทางสังคม รู้จักเสียสละทำงานให้กับส่วนรวม
6. นักเรียนพัฒนาลักษณะนิสัย ความกตัญญูและความคิดที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 5) ได้สรุปคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ คือ

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
  2. สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักเรียนเป็น ไปด้วยดีและอบอุ่น
  3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเอง ได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)
  4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- โดยรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจังด้วย
- ความเอื้ออาทร

ความเป็นมาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ความเจริญก้าวหน้าในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปิดรับข้อมูลข่าวสารแบบไร้พรมแดน ก่อให้เกิดการหลั่งไหลแลกเปลี่ยนของวัฒนธรรมทั่วโลก ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ ความคิดทัศนคติและพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมมีมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในหมู่นักเรียน ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่นที่นิยมความฟุ้งเฟ้อและไม่เหมาะสม ปัญหาพฤติกรรมทางเพศในด้านการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงอายุที่รวดเร็วขึ้น ปัญหาการพนัน ปัญหาการก่อ อาชญากรรม ที่เกิดจากการควบคุมตัวเองไม่ได้จากสิทธิของยาเสพติด ล้วนแต่กระทบต่อคุณภาพ ชีวิตและความสงบสุขของสังคม ภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนเป็นตัวสะท้อนว่า ในขณะที่โลกมีความเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่วัยรุ่นกลับมีคุณภาพจิตใจที่ค่อย โอกาสลงอย่างน่าเสียดาย การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนเหล่านี้ให้สามารถฝ่ากระแสของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี มีอิทธิพลอย่างรุนแรงต่อการสร้างค่านิยมและรูปแบบการดำเนินชีวิตของพวกเขา จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคคลผู้ใกล้ชิดที่เข้าใจธรรมชาติ ทัศนคติและความต้องการของเด็กและเยาวชนอย่างลึกซึ้ง และสามารถสร้างความผูกพันจนเข้าไปอยู่กลางใจได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 3) กล่าวถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน

มีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีหลักฐานการทำงาน สามารถตรวจสอบได้ ครูประจำชั้น/ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอก สถานศึกษา คือ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การเรียนรู้และวิถีชีวิตในสังคม ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินงานร่วมกันของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต เพื่อร่วมกันวางรากฐานการพัฒนาคุณภาพนักเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ให้ส่งเสริมดูแลพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม
2. วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่า นักเรียนทุกคนจะมีครู-อาจารย์ อย่างน้อยหนึ่งคนคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
3. สนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้บ้าน โรงเรียนและชุมชนเชื่อมประสานและร่วมกันเป็นเครือข่าย ในการเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ชุมชนและผู้ชำนาญการ ในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริมพัฒนานักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ

ปัจจัยความเสี่ยงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 2-4) ได้กล่าวถึงปัจจัย ความเสี่ยงต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เด็กและเยาวชนที่ยังมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิด ปัญหาสังคม อาทิ ดัดการพนัน นิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภคอาหารกรุบกรอบ อาหารที่ไม่เป็นผลดี ต่อสุขภาพ เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจต่อปัญหาสังคม อย่างไรก็ตามปัจจัยที่ทำให้ เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นผลมาจากปัจจัยความเสี่ยง 5 ประการ ดังนี้

1. ปัจจัยความเสี่ยงจากสภาพครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่มี อิทธิพลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและ เยาวชนเป็นผลมาจากการเลี้ยงดู ด้วยวิธีการไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้แสดงออกในทางที่ไม่ต้อง ละเลย เรียนรู้การใช้ความรุนแรงมาจากสมาธิในครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองบีบบังคับ กดดัน และคาดหวังในตัวเด็กเกินกว่าความเป็นจริง ไม่มีบรรยากาศที่สร้างความรัก ความอบอุ่น ความสมัครสมานสามัคคี เติบโตในท่ามกลางความสับสน ไม่มีความหวัง ขาดการอบรมบ่มนิสัย และไม่มีจุดหมายปลายทางในชีวิต

2. ปัจจัยความเครียดจากโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นบ้านที่สองของเด็ก การเกิดคุณงามความดี โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของเด็ก และเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม แต่โรงเรียนไม่น้อยยังขาดความพร้อมที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหวังของสังคม จากการติดตามพบว่า โรงเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ขาดการจัดการที่เหมาะสมต่อการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างเท่าทัน ท่วงถึง ถูกต้องและเป็นธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสำคัญถูกระเบียบมากกว่าชีวิตจิตใจของนักเรียน พัฒนาผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงองค์รวม ตลอดจนการจัดการกับปัญหาของนักเรียน โดยขาดการมีส่วนร่วม ยังเลือกใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

3. ปัจจัยความเครียดจากชุมชนและสังคม เพราะความล้มเหลวในชีวิตของเด็กและเยาวชน เป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และต้นทุนทางความรู้สึกรู้สึกของผู้ปกครองอย่างประเมินค่าไม่ได้ สังคมไทยยังละเลยต่อการจัดระเบียบแบบแผนในชุมชน ชุมชนอ่อนแอขาดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในสังคมต่างคนต่างอยู่ เอาหูไปนา เอาตาไปไร่ ปล่อยให้มีการแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กและเยาวชน ขอมรับการเคibel และขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ไม่สร้างสรรค์ ละเลยต่อปัญหาของเด็กและเยาวชน ไม่ให้ความสำคัญต่อหน้าที่ของเด็ก และเยาวชน มองเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาด้วยทัศนคติ และท่าทีที่ตอกย้ำซ้ำเติม

4. ปัจจัยความเครียดจากเพื่อน เพราะเพื่อนเป็นปัจจัยที่สำคัญในชีวิตของเด็กและเยาวชนเป็นธรรมชาติที่เด็กและเยาวชนทุกคนทุกคนต้องมี แต่เพื่อนก็เป็นดาบสองคมอาจทำให้เด็กและเยาวชนจำไม่น้อยก้าวพลาด เช่น เพื่อนที่มีนิสัยเกเร เป็นอันธพาล เสเพล สำนะเลเทเมา การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรม ไน้มเอียง ไปในทางก้าวร้าว เสี่ยงภัย มั่วสุม เบี่ยงเบน หรือการ ได้รับแรงบีบบังคับกดดัน ข่มขู่ หรือ ไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

5. ปัจจัยความเครียดจากบุคลิกภาพ หรือตัวนักเรียน แต่ละคนมีภาวะด้านพัฒนาการแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพภายในและภายนอกตามสภาพความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีข้อจำกัดเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองและการรับรู้ ไม่มีความตระหนักในคุณค่าความสำคัญของตนเอง ขาดทักษะในการคิด บกพร่องทางการเรียนรู้ปฏิเสธคำนิยามหรือหลักศาสนาที่คนส่วนใหญ่นับถือ มีทักษะในการสื่อสารปฏิเสธไม่เป็น ควบคุมอารมณ์และความเครียดไม่ได้ รวมทั้งการมีปัญหาด้านสุขภาพและสุขภาพจิต

สรุปได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของทุกส่วน จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้เป็นกลไก

ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศตวรรษนี้ ซึ่งสภาพแวดล้อมข้อมูลข่าวสาร ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่มีความรวดเร็วได้อย่างเท่ากัน ทั้งถึงถูกต้องและเป็นธรรมกับเด็กและเยาวชนทุกคน

กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

หลักการดำเนินงานที่เป็นแนวคิดสำคัญทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จได้ ต้องมีพื้นฐานความเชื่อสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 7)

1. ทุกคนต้องการ ความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้โอกาส อยากเป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข
2. ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน
3. ความสำเร็จของงานต้องอาศัยการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติการเชิงรุกในการป้องกัน แก้ไขและพัฒนาเด็กให้สามารถต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามเด็กและเยาวชนที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น

อภิชาติ เสรณีวิชัยกิจการ (2547 : 61-62) ได้กล่าวถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นการจัดทำขึ้นตามแนวคิดการบริหารเชิงระบบที่มีโครงสร้าง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยแต่ละองค์ประกอบจะมีรายละเอียดและมีปฏิสัมพันธ์กัน สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องตระหนักและรับผิดชอบการบริหารจัดการวางระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับครูทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง หากจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีแนวทางการดำเนินงาน ในขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน กล่าวคือ ศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของสถานศึกษา ในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนศึกษาสภาพบริบทของชุมชน
2. วางแผน คือ จัดสร้างทีมงานและสร้างความตระหนัก เจตคติที่ดี ในการทำงานแก่ทีมงานกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนด

มาตรฐานการดำเนินงาน จัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา จัดทำสื่อนวัตกรรม สนับสนุนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. ดำเนินงานตามแผน คือ พัฒนาบุคลากรให้มีเจตคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ ในการดำเนินงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครอบคลุมทั้งการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมพัฒนา การป้องกัน การแก้ไข การส่งต่อภายในและภายนอก และช่วยให้สามารถปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างราบรื่นและมีคุณภาพ ผลผลิตหรือจัดหา สื่อนวัตกรรมในการสนับสนุนกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

4. นิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และประสานความร่วมมือ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำเสนอข้อมูล ความรู้และเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ติดตามผลการดำเนินงานของครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างต่อเนื่อง

5. ประเมินเพื่อทบทวน เป็นการจัดประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูแต่ละระดับชั้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาด้วยบรรยากาศแบบกัลยาณมิตร นำผลการประเมิน ไปใช้ปรับปรุงส่วนที่เป็นจุดอ่อน พัฒนาในส่วนที่ดี เป็นที่ยอมรับให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพื่อให้มีความเข้มแข็งมั่นคงตลอดไป

6. สรุป รายงาน และประชาสัมพันธ์ คือ จัดทำหลักฐานการสรุป รายงานประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมจุดประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา การรายงานรวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำเป็นต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด ร่วมมือกันทำเป็นทีม ประกอบด้วยทีมนำ ทีมทำ และทีมสนับสนุน ซึ่งเหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กจำเป็นต้องบูรณาการทั้ง 3 ทีม เข้าด้วยกัน เพื่อให้มีการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ควรมีการกำหนดแผนการทำงานให้รัดกุมเชื่อมโยงกัน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง จะพัฒนานักเรียน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และการให้นักเรียนมีความปลอดภัย จากอันตรายต่างๆ ซึ่งสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความร่วมรับผิดชอบ สนับสนุน ส่งเสริม ป้องกันและแก้ปัญหาร่วมกัน มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน

นโยบาย หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 1) ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด มีหน้าที่พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ครู-อาจารย์และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ปัญหา และการคุ้มครองเด็ก เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์การที่เกี่ยวข้อง มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาให้มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการศึกษาในสถานศึกษา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันเป็นการดำเนินงานที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน กำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหา และการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีการส่งเสริมดูแลพัฒนานักเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่า นักเรียนทุกคนมีครูอย่างน้อยหนึ่งคนที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
3. สนับสนุนให้ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้บ้าน สถานศึกษาและชุมชน ได้เชื่อมประสานและรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย ช่วยกันเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ชุมชนและผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงแก้ไข ส่งเสริม พัฒนานักเรียนและเยาวชน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีคุณค่าและความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง จะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเป็นนโยบาย ให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกำหนด มาตรการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหา

และคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องประกอบด้วย

วัตถุประสงค์

อภิชาติ เสรณ์วิชัยกิจการ (2547 : 60) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องทำในสถานศึกษาให้มาก มีกระบวนการวิธีการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีหลักฐานตรวจสอบได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาเต็มตามศักยภาพที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคมและสติปัญญา ซึ่งวัตถุประสงค์งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า

1. เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการวิธีการและเครื่องมือ ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและสามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนหน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียน ได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา

ขอบข่ายการดำเนินงาน

เพิ่ม กรรณิการ์ และคนอื่น ๆ (2546 : 25) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังต่อไปนี้

1. ควบคุมดูแลนักเรียนด้านความประพฤติและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ด้วยการป้องกัน ไม่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
2. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมให้แก่นักเรียน และส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้พัฒนายิ่งขึ้น
3. รักษาความปลอดภัยและดูแล สวัสดิภาพของนักเรียน
4. รักษาความสงบเรียบร้อยในสถานศึกษา
5. ดูแลและรักษาทรัพย์สินของทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 1-3) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ
2. ดำเนินการทั้งส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไข
3. การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษามีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ ที่ทุกคนมีส่วนร่วม และมีขอบข่ายการดำเนินงานที่ควบคุมดูแลนักเรียนในด้านความประพฤติ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์

การดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 28-54) ได้กล่าวถึงการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้าสู่สถานศึกษา มีแผนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ และนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังรายละเอียดดังนี้

การเตรียมการและการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้ได้คณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  2. เพื่อให้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- วิธีดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น มีการดำเนินงานและแต่งตั้งคณะกรรมการ คือ

1. ประชุมหารือเพื่อกำหนด โครงสร้างบุคลากรในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
2. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมสนับสนุน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

3. กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการทั้งสามทีม

กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพพื้นฐานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อใช้เป็น ข้อมูลสำหรับวางแผนการดำเนินงาน

2. เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ตลอดปีการศึกษาวิธีดำเนินการ จะต้องมีการคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า) และคณะกรรมการประสานงาน (ทีมสนับสนุน) ดำเนินการ คือ

2.1 วิเคราะห์สภาพพื้นฐานของสถานศึกษา โดยใช้แบบประเมินหรือแบบสำรวจการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือแบบสอบถามความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเอง เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อนในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่มีผลต่อการช่วยเหลือนักเรียน และข้อเสนอแนะของครู รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องข้องในสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อใช้ในการจัดทำโครงการแผนปฏิบัติงานการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และจัดกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การปฏิบัติตามแผนกิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน

2. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทภาระหน้าที่ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเข้าใจขั้นตอน วิธีการดำเนินงานและมีการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิธีดำเนินการคณะกรรมการประสานงานดำเนินการสร้างความเข้าใจกับบุคลากร โดยอาจจัดในลักษณะ คือ

3.1 ประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดทัศนคติ ที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความยินดีร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

3.2 ฝึกอบรมบุคลากร โดยเฉพาะครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ความสามารถเทคนิคหรือทักษะต่างๆ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น

3.3 ประชาสัมพันธ์งานดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

4. ประเมินผลการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับบุคลากรในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนำผลการประเมินเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรต่อไป

กิจกรรมที่ 4 ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูได้ดำเนินการตามระบบที่กำหนดไว้เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลตามระบบอย่างทั่วถึง วิธีการดำเนินงานครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

กิจกรรมหลักของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 6-10) ได้กล่าวถึงการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จะต้องเป็นความร่วมมือกันในการดำเนินงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยมีบุคลากรหลักในการดำเนินงาน คือ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา โดยมีภารกิจ ที่เป็นหัวใจของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 กิจกรรมหลัก คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ความสำคัญด้วยความเป็นจริงที่ว่านักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตตนเองที่แตกต่างกันไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบการรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียนจึงเป็นที่จำเป็นอย่างมากที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง เป็นข้อมูลในเชิงประจักษ์ มิใช่เป็นการคาดเดา หรือ ใช้ความรู้สึกเป็นเครื่องตัดสินใจ โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือดูแลนักเรียน ถ้าจะเกิดผิดพลาดก็จะผิดพลาดได้น้อยที่สุด ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ซึ่งครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่ตนเองดูแล อย่างน้อย 4 ด้านใหญ่ๆ ได้แก่

- 1.1 ด้านความสามารถ จำแนกเป็นความสามารถด้านการเรียน และความสามารถด้านอื่นๆ
  - 1.2 ด้านสุขภาพ จำแนกเป็นด้านร่างกาย และด้านจิตใจ
  - 1.3 ด้านครอบครัว จำแนกเป็นด้านเศรษฐกิจ และด้านการคุ้มครองนักเรียน
  - 1.4 ด้านอื่นๆ ที่ครูพบเพิ่มเติมมีความสำคัญต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ
- นักเรียนข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ

นอกจากนั้น ยังได้เสนอวิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว ที่สำคัญ คือ

1. ระเบียบสะสม ระเบียบสะสม เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอ หรือมีข้อสังเกตบางประการ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติม ด้วยวิธีการต่างๆ หรือเพื่อนๆ ของนักเรียน เป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่างๆ หากครูที่ปรึกษาคำเนินการได้ รูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสะสมของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวระเบียบสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้อย่างดีมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือเด็กคนอื่นๆ มารื้อค้นได้ หากเป็นไปได้ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษา มีผู้เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อย เป็นระบบระเบียบสะสม ควรเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา หรือ 6 ปีการศึกษา และส่งต่อระเบียบไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่ ในปีการศึกษาต่อไป อาจจัดครูที่ปรึกษา ตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตจัดทำขึ้น โดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire ประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศยุโรป เพราะมีความเที่ยงตรง จำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิต โดยแพทย์หญิง พรรณพิมลหล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะ ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน และหาเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทย ซึ่งประกอบด้วยแบบประเมิน 3 ชุด คือ

2.1 ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องได้รับการอบรมวิธีการใช้ก่อน โดยอบรมพร้อมๆ กับหัวข้ออื่นๆ ในการดำเนินงานตามกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินเด็ก

2.3 ชุดที่เด็กประเมินตนเอง

ทั้ง 3 ชุด มีเนื้อหาและจำนวนข้อ 25 ข้อ เท่ากัน โรงเรียนอาจเลือกใช้ชุดที่นักเรียนประเมินตนเองชุดเดียว หรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเพื่อความแม่นยำยิ่งขึ้น โดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรห่างจากนักเรียนประเมินตนเองเกิน 1 เดือน หากเป็นไปได้ควรใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุด พร้อมกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมา

3. วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ ในกรณีที่ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียง หรือเกิดกรณีที่ต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกต พฤติกรรมอื่นๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

2. การคัดกรองนักเรียน

ความสำคัญของการคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์ การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2.2 กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนต้องเฝ้าระวัง และหาทางป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหา

2.3 กลุ่มมีปัญหา คือ กลุ่มมีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาแก่กรณี การจัดกลุ่มนักเรียนนี้ มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาเป็นอย่างยิ่ง ในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามาแก่กรณีให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น มีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหามาแก่กรณีอีกด้วยสำหรับผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูก จัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา มีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวก็ตาม ในขณะที่คนมีพฤติกรรมอย่างไร หรือประสบกับปัญหาใดก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกัน การล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย นอกจากนี้ครูที่ปรึกษายังต้องมีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการช่วยเหลือดูแลนักเรียน ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกละอายใจบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ที่แตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่นๆ อาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลัก โรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทาง การคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งมีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

3. การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา นั้นจำเป็นอย่างมาก ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหามาแก่กรณีโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเป็นปัญหามาแก่กรณีการป้องกันและแก้ไขปัญหามาแก่กรณีจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่ มีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนานักเรียนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

ของสังคมต่อไปวิธีการ และเครื่องมือเพื่อการป้องกันและการแก้ไขปัญหาการป้องกันและการแก้ไข ปัญหาให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษามีความจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ คือ

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น เป็นการช่วยเหลือผ่อนคลายปัญหาของ นักเรียนให้ลดน้อยลงทั้งด้านความรู้สึกความคิดและการปฏิบัติตนของนักเรียน ในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ ปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยให้การปรึกษาเบื้องต้นมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และ ทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพราะกระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญ คือ การสร้างสัมพันธภาพ การใช้คำถาม การรับฟังทั้งเนื้อหาและความรู้สึกแนวทางแก้ไขปัญหของนักเรียนในแต่ละปัญหา เช่น ด้านการเรียน สุขภาพ ครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การพนัน หนีเรียน เป็นต้น ซึ่งศึกษาค้นคว้า ได้จากเอกสารของหน่วยงานต่างๆ

2. การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรม เพื่อการป้องกัน และช่วยเหลือแก้ไขปัญหของนักเรียนนอกจากจะให้การปรึกษาเบื้องต้นแล้ว การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้การช่วยเหลือมี ประสิทธิภาพก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจของครูทุกคนและผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาสามารถคิด พิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหของนักเรียนได้หลายทาง ได้แก่

- 2.1 การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.2 การใช้กิจกรรมห้องเรียน
- 2.3 การใช้กิจกรรมเพื่อช่วยเพื่อน
- 2.4 การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
- 2.5 การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

นอกจากนั้น การใช้กิจกรรมห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมการสื่อสาร กับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรจำเป็นต้อง ประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอการสนับสนุนจากผู้บริหาร สถานศึกษาด้วย และการช่วยเหลือทุกกิจกรรมดังกล่าว ครูที่ปรึกษาสามารถขอคำแนะนำความ คิดเห็น จากครูอื่นๆ ในการจัดกิจกรรมให้ได้ผลยิ่งขึ้น สำหรับการพิจารณาเลือกใช้กิจกรรมนั้น ครูที่ ปรึกษาควรคำนึงถึง คือ

1. ความเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะปัญหา
2. บุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคน

3. สภาพของชั้นเรียน / โรงเรียน / ชุมชน
4. ข้อพึงตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

4.1 การรักษาความลับ

4.1.1 เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ช่วยเหลือแก้ไข ไม่ควรนำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุ ชื่อ-นามสกุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผย ควรเป็นไปในลักษณะที่ไม่ให้เกียรตินักเรียน

4.1.2 บันทึกข้อมูลของนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ ควรเก็บไว้ในที่ที่เหมาะสม และสะดวกในการเรียกใช้

4.1.3 การรายงานการช่วยเหลือนักเรียนควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้ โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

4.2 การแก้ไขปัญหา

4.2.1 การช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วน และหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้นๆ

4.2.2 ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกัน และวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่งก็อาจไม่เหมาะกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง

4. การส่งเสริมนักเรียน

ความสำคัญของการส่งเสริมนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ จะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา เป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ มีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไปวิธีการ และเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน มีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรม โฮมรูม (Home Room) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรม โฮมรูม อาจเป็นห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้าน ที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน มีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัว และการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูม จะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียน ได้อีกด้วยแนวทางการดำเนินงานการจัดกิจกรรมโฮมรูม การกำหนดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังนี้

- 1.1 สำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม
  - 1.2 พิจารณาเลือกหัวข้อ และวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์
  - 1.3 การจัดการ โฮมรูมแต่ละครั้ง ควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐาน ทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของบันทึกการจัดกิจกรรมหรืออื่นๆ รวมทั้งให้มีการบันทึก สรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรม หรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้
  - 1.4 ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน โรงเรียนต้องมีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม โฮมรูม มีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามนั้น แต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัยได้ด้วย
  - 1.5 วิธีการผสมผสาน โดยยึดความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม
  - 1.6 วิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสม
2. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) เป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกันการประชุมผู้ปกครองดังกล่าวทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้นทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความสามารถมากยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทาง โรงเรียนในการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหานักเรียนแนวทางการดำเนินงานการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มีใช้การรายงานสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุม คือ

2.1 การเตรียมการ ซึ่งครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุม ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลนักเรียนแต่ละคน และกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนด วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2.2 การสื่อสาร ซึ่งครูที่ปรึกษาควรมีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึก ทางลบ หรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่นการตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของ นักเรียนในที่ประชุม ใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของ ครูที่มีต่อนักเรียนทุกคนและอาศัยกิจกรรมที่ทำให้ผู้ปกครอง ตระหนักในความรับผิดชอบ ต้องการ ปรับปรุงหรือแก้ไขส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

2.3 การจัดกิจกรรม ในการประชุมการที่จะให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วม ในการประชุม นั้น จำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่างๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่าง ผู้ปกครองด้วยกันก่อน จึงจะมีกิจกรรมอื่นๆ ให้ผู้ปกครอง ได้แสดงความคิดเห็น เป็นสาระที่เป็น ประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุม ซึ่งการประชุมผู้ปกครองแต่ละ ครั้ง ครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ในการจัด ประชุมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในครั้งต่อไป

5. การส่งต่อนักเรียน

ความสำคัญของการส่งต่อนักเรียน เป็นการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการอาจมีบางกรณีที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหา ของนักเรียน ได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหานี้ของครู ที่ปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น การส่งต่อนักเรียนแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน เป็นการส่งต่อของครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูภายใน โรงเรียนเดียวกัน เช่น ครูแนะแนวครูพยาบาล ครูประจำวิชา ครูฝ่ายปกครอง ฯลฯ ที่สามารถ ช่วยเหลือช่วยเหลือนักเรียน ได้ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา

2. การส่งต่อภายนอก เป็นการดำเนินการของครูแนะแนวหรือ ครูฝ่ายปกครอง ที่ส่งนักเรียนไปยังให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียน ได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนคนนั้นๆ

แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษามีแนวทาง สำหรับการพิจารณาในการส่งต่อ ไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้นหรือแย่ลง แม้ว่าครูที่ปรึกษาจะ
 ดำเนินช่วยเหลือด้วยวิธีการใดๆ แล้ว

2. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มา
 พบแล้วไม่มาตามนัดเสมอ ให้ทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใดๆ เป็นต้น

3. ปัญหาของนักเรียนเป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวกับความรู้สึก
 ความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัด
 ทางจิตวิทยา ควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

แนวทางการส่งต่อนักเรียน ประกอบด้วย

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อ เพื่อให้ทราบ
 ล่วงหน้าก่อน

2. สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการ
 ช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ ให้ผู้ที่รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมี
 แบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

3. ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ โดย
 ใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระวังไม่ให้เด็กเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือ โกรธ เป็นต้น แต่ให้
 นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูจะให้การช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูที่
 ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม

4. ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือ
 นักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย

5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในการดำเนินงาน
 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

5.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ู้รายละเอียดเกี่ยวกับตัว
 นักเรียนในด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านอื่นๆ ที่ครูที่ปรึกษาค้นพบ
 เพิ่มเติม

5.2 การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน
 เพื่อการจัดกลุ่มซึ่งจะมีประโยชน์ในการส่งเสริมช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไข ตามแต่กรณี ซึ่งจะต้องทำ
 ด้วยความระมัดระวังที่จะทำให้นักเรียนรับรู้ว่าคุณถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา

5.3 การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนนักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ให้เป็นบุคคลที่มีลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชน

5.4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน เป็นการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มที่มีปัญหา ซึ่งต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

5.5 การส่งต่อนักเรียน เป็นการส่งต่อนักเรียนในกรณีที่ครูที่ปรึกษาอาจขาดการช่วยเหลือ โดยส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้การช่วยเหลือต่อไป ซึ่งรูปแบบการส่งต่อมี 2 รูปแบบ คือ การส่งต่อภายใน กับ การส่งต่อภายนอก การส่งต่อภายใน คือ ส่งต่อนักเรียนให้ครูภายในโรงเรียนให้การช่วยเหลือ การส่งต่อภายนอก คือ การส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียนให้การช่วยเหลือ ในการส่งต่อทั้งภายในและภายนอกจะต้องดำเนินการชี้แจงให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีและยินดีไปพบผู้ที่จะให้ช่วยเหลือและต้องมีการติดตามช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ

5.5.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างน้อยต้องครอบคลุมด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว

5.5.2 การคัดกรองนักเรียน จัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กับ กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา

5.5.3 การส่งเสริมนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลด้วย

5.3.1 กิจกรรมโฮมรูม

5.3.2 กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

5.5.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหาด้วยวิธีการ ดังนี้

5.5.4.1 การให้คำปรึกษาช่วยเหลือ

5.5.4.2 การจัดกิจกรรมต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

5.5.5 การส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือจากครูอื่นๆ เช่น ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ แผนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติในรอบปีการศึกษาโดยมี 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการและวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตาม ประเมินผล เป็นรายภาคเรียนและปีการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 12-14) กล่าวว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา ถือเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีองค์ประกอบที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การรู้จักข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาเพราะจะทำให้เข้าใจในตัวเด็กได้มากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองและการช่วยเหลือ การส่งเสริมพัฒนา ตลอดจนการป้องกัน แก้ไขได้อย่างถูกต้อง

2. การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่เท่าไร จึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาการคัดกรองนักเรียน จะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบกลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

2.2 กลุ่มมีปัญหา หมายถึงนักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเอง หรือต่อสังคมส่วนรวมในด้านลบจากการคัดกรองเด็ก จะพบเด็กที่มีความต้องการพิเศษแทรกอยู่ในเด็กทั้ง 8 กลุ่ม ได้แก่

- 2.2.1 เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น
- 2.2.2 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 2.2.3 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.2.4 เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
- 2.2.5 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
- 2.2.6 เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม
- 2.2.7 เด็กออทิสติก
- 2.2.8 เด็กอัจฉริยะ

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง จะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา เป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมที่ดีขึ้นตามที่สถานศึกษาพึงประสงค์ กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนา คือ

- 3.1 กิจกรรมโฮมรูม
- 3.2 กิจกรรมจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
- 3.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.4 กิจกรรมแนะแนว
- 3.5 โครงการพิเศษต่างๆ

ข้อควรตระหนักในการดำเนินกิจกรรม ดังกล่าว มีข้อที่ควรตระหนัก

มีดังนี้

1. การใช้คำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกลบ
2. ควรใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจ ความห่วงใย ในตัวเด็ก
3. ควรให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในส่วนที่บกพร่องของนักเรียนร่วมกับสถานศึกษา
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ควรเป็นกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจของนักเรียน เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น
4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาควรให้การเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แคนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาสังคมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิควิธีการ คือ
  - 4.1 การให้การปรึกษาเบื้องต้น
  - 4.2 การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
  - 4.3 การติดตามดูแลช่วยเหลือ
5. การส่งต่อ การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ
  - 5.1 การส่งต่อภายใน คือ การส่งต่อของครูประจำชั้นหรือ ครูที่ปรึกษา ส่งนักเรียนที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา ที่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้

5.2 การส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนของครูแนะแนวหรือ

ผู้เกี่ยวข้อง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทาง หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีเกินความสามารถของสถานศึกษา มีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษานั้น ถือเป็นบุคคลหลักในการดำเนินงาน จึงต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนที่ตนเองดูแลให้ได้มากที่สุด ทั้งในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไข การส่งต่อทั้งภายในและภายนอกเมื่อนักเรียนมีปัญหา ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ก็จะดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขทันที แต่หากปัญหาของนักเรียนเกินความสามารถ ก็จะส่งต่อนักเรียนไปให้ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการช่วยเหลือ และครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาจะติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ

การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูแนะแนวและ

ผู้เกี่ยวข้อง

ครูแนะแนวหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะรับนักเรียนที่ส่งมาจากครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นเพื่อดำเนินการให้การช่วยเหลือนักเรียน และแจ้งผลการช่วยเหลือให้ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นทราบ จนพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้นแล้วก็จะส่งกลับให้ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ในกรณีที่ได้ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขแล้วพฤติกรรมของนักเรียนยังไม่ดีขึ้น ครูแนะแนวและฝ่ายที่เกี่ยวข้องก็จะดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อหาสาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขต่อไปมีข้อควรตระหนักในการส่งต่อ คือ กรณีที่นักเรียนเปลี่ยนช่วงชั้นและสถานศึกษา ควรมีการส่งข้อมูล เช่น ความสามารถพิเศษ ปัญหาพฤติกรรม โรคประจำตัว เพื่อให้มีความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง และให้ผู้ดูแลในสถานศึกษาใหม่มีข้อมูลเบื้องต้น ในการวางแผนป้องกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งต่อข้อมูลต้องเป็นความลับ และส่งผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยตรงการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูแนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นจะรับนักเรียนที่มีปัญหาจากครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน และแจ้งผลการช่วยเหลือให้ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษาทราบ จนสามารถพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้นแล้วจะส่งตัวกลับ แต่หากดำเนินการแก้ไขแล้วพฤติกรรมของนักเรียนยังไม่ดีขึ้น ก็จะส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อหาสาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือต่อไป

สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิธีดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น มีการดำเนินงานและแต่งตั้ง

คณะกรรมการ วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้ทราบสภาพพื้นฐานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเพื่อใช้เป็น ข้อมูลสำหรับวางแผนการดำเนินงาน 2) เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ตลอดปีการศึกษาวิธีดำเนินการ

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 17-25) ได้กล่าวถึงการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่ประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ที่ทำให้การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ลูกจ้าง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในฐานะที่เป็นผู้นำองค์กร จึงมีความสำคัญมากในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่และแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. บริหารจัดการให้มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพซึ่งได้แก่
  - 1.1 กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
  - 1.2 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 1.3 กำหนดโครงสร้างการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา
  - 1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานตามระบบตามความเหมาะสม
  - 1.5 ประชุมคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์จำแนกกลุ่มนักเรียน
  - 1.6 ส่งเสริมให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ได้รับความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับบุคลากรและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน สาธารณสุข โรงพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีตำรวจ ฯลฯ เพื่อประชุมปรึกษาหารือขอความช่วยเหลือ หรือเชิญเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงาน

3. คู่มือ กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ

3.1 กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน

3.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

3.3 ยกย่องให้รางวัลเผยแพร่ผลการดำเนินงานในโอกาสต่างๆ

ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลจัดเตรียมเครื่องมือการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

1.3 เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

1.4 วิเคราะห์ข้อมูล

2. คัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน

2.1 ดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 สรุปผลการจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง

กลุ่มมีปัญหา

3. จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการส่งเสริมพัฒนา

3.1 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม เช่น เชื่อมบ้าน โฮมรูม ประชุมผู้ปกครอง

3.2 จัดกิจกรรมพัฒนาให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน

4. จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ

4.1 ให้คำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

4.2 ประสานความร่วมมือผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไข

5. การส่งต่อ คือ ดำเนินการส่งต่อภายในไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง

6. รายงานผล คือ

6.1 รายงานผลระหว่างดำเนินงาน

6.2 รายงานผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ครูประจำวิชา เป็นครูทั่วไปครูทุกคนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนานักเรียน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางการดำเนินงาน คือ การดูแลนักเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้น แก่นักเรียน เช่น

1. ศึกษา สังเกต ดูแล รวบรวมข้อมูล
2. ประสานงานกับครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาเพื่อส่งเสริมป้องกัน แก้ไข

พฤติกรรมนักเรียน

3. จัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ครูแนะแนว ครูแนะแนวเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. สนับสนุนครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่
  - 1.1 ให้คำปรึกษาช่วยเหลือแก่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา
  - 1.2 ให้ความมั่นใจ กำลังใจกับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงาน
  - 1.3 ให้คำปรึกษาครอบคลุมทั้งด้านการเรียน อาชีพและสังคมทั้งรายกลุ่มและ

รายบุคคล

- 1.4 จัดทำการศึกษารายกรณี (Case Study)

1.5 เตรียมเครื่องมือสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครอบคลุมและ คื่อเนื่อง

- 1.6 ให้คำปรึกษาในการจัดทำข้อมูลนักเรียนประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนในกรณีนักเรียน ข้ายที่เรียน

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา คือ

- 2.1 จัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน
- 2.2 ให้นักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

3. จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ

- 3.1 ให้คำปรึกษา

- 3.2 ให้ความช่วยเหลือ

- 3.3 ประสานความร่วมมือกับครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและ

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.4 ส่งต่อ คือ ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์คณะบุคคลที่ประกอบด้วยตัวแทนหลายหน่วยงาน มีส่วนในการพัฒนาการศึกษา จึงควรมีบทบาทหน้าที่และการดำเนินงานให้การสนับสนุนด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. เสนอแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา แก่ไข่นักเรียน
3. ติดต่อขอความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในการส่งเสริมพัฒนา

แก้ไข

4. อำนวยความสะดวกในการประสานงานเมื่อสถานศึกษาต้องการความช่วยเหลือ

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น เริ่มตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร จะต้องเป็นผู้กำหนดนโยบาย ในการดำเนินงาน สร้างความตระหนักให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนกำหนด โครงสร้างการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของ โรงเรียนประสานงานระหว่างสถานศึกษากับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ และนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลรวมทั้งให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคคลที่เกี่ยวข้อง หน้าที่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา จะต้องรู้และดำเนินกิจกรรมตามองค์ประกอบในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียน การพัฒนาส่งเสริม การป้องกันแก้ไข การส่งต่อ เป็นอย่างดี รวมทั้งรายงานผลระหว่างการทำงานและรายงานผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา ครูประจำวิชา ครูทั่วไป มีบทบาทหน้าที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแก่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา โดยรับนักเรียนที่มีปัญหาจากครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา มาดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขและรายงานผลให้ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาทราบ หากยังไม่สามารถช่วยแก้ไขได้ ก็จะส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกต่อไป ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ให้คำปรึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ ในการดำเนินตามระบบดูแลช่วยนักเรียน ทุกครั้งตามที่สถานศึกษาขอความช่วยเหลือ

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน เป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนในพื้นที่มากที่สุด เพื่อให้การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ปกครอง เครื่องช่วย

ผู้ปกครอง ชมรม สมาคมผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (2547 : 27-28)

1. ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครองผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง เป็นบุคคลและคณะ
บุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนจึงควรมีบทบาทหน้าที่และการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 อบรมดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตครอบครัวมีความรักความ
เข้าใจและให้ความอบอุ่น เช่น

1.1.1 จัดสภาพแวดล้อม ประสพการณ์ให้นักเรียน ได้สัมผัสกับตัวอย่างที่ดี

1.1.2 สนับสนุนส่งเสริมให้กำลังนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ตามความสนใจ และศักยภาพของตนเอง

1.1.3 ใช้หลักจิตวิทยาในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

1.2 สนับสนุนให้ความร่วมมือ วางแผนร่วมกับสถานศึกษาในการแลกเปลี่ยน
ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ได้แก่

1.2.1 เข้าร่วมประชุม วางแผน ในการดำเนินงาน

1.2.2 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนาป้องกันและแก้ไข
ปัญหานักเรียน

1.2.3 เป็นที่ปรึกษาหรือแนะนำการดำเนินชีวิตที่ดีแก่นักเรียน

1.2.4 ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียน

1.2.5 เสนอแนะ แนะนำในการดำเนินชีวิตที่ดีให้นักเรียน

2. ชุมชน เพราะชุมชนเป็นสังคมที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมและพฤติกรรมของเด็ก
บุคคลทุกคนในชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมให้นักเรียน ได้พัฒนาตนในแนวทาง
ที่เหมาะสม จึงควรมีบทบาท หน้าที่ในการดำเนินงาน และสนับสนุนการดำเนินงานตามระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

2.1 จัดสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน

2.2 ช่วยสอดส่องดูแลนักเรียน

2.3 เป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน

2.4 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

2.5 ให้ข้อมูลข่าวสารพฤติกรรมของนักเรียนกับสถานศึกษา

2.6 เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนมาก ทั้งการอบรมดูแลนักเรียน เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนให้คำปรึกษาคำแนะนำที่ดีต่อ

นักเรียน ให้การส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาดำเนินกิจกรรม พัฒนากิจกรรมการป้องกันแก้ไข ปัญหาของนักเรียนทั้งสอดคล้องดูแล ความประพฤตินักเรียนและให้ข้อมูลข่าวสารพฤติกรรม ของนักเรียนต่อสถานศึกษา เพราะผู้ปกครองและชุมชนเป็นบุคคล กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียน ในพื้นที่มากที่สุด

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมทุกเป้าหมาย และ บรรลุผลจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกส่วนในสังคม เพื่อให้เกิดความชัดเจนใน การปฏิบัติงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ การประสานงานและการสร้าง ความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสถานศึกษา ตลอดจน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีความสามารถ ความชำนาญในด้านต่างๆ ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 31)

1. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ
2. สอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทั้งด้านความปลอดภัยและ การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
3. ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาตาม ศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. เป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกงานเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนตามความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด
5. ติดตามผล สะท้อนปัญหา และแสดงความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน
6. ให้ความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เป็น ประโยชน์และน่าสนใจ
7. ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่าย ในการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงานดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ถือว่ามีบทบาท หน้าที่ต้องให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการดำเนินงาน ให้คำปรึกษาและแสดงความ คิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกประสบการณ์แก่นักเรียนตาม

ความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด อีกทั้งติดตามผลและสะท้อนสภาพปัญหาการดำเนินงานให้สถานศึกษาทราบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จารุวรรณ รัตนมาลี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ศึกษากรณีสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่ปรึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการป้องกันและการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาที่เพศต่างกัน มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่องการมอบหมายความรับผิดชอบให้นักเรียนดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน เรื่องการติดตามดูแลนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ นอกโรงเรียน เรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม และเรื่องการให้คำปรึกษานักเรียนด้านเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน และครูที่ปรึกษามีประสบการณ์การเป็นครูที่ปรึกษาดังกันมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายข้อ

ณรงค์ สาทิวาลัย (2547 : 97) ได้ศึกษาการติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนมหาพิชัยพิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนมหาพิชัยพิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) การคัดกรองนักเรียน 2) การรู้จักนักเรียน 3) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) การส่งเสริมนักเรียน 5) การส่งต่อ

ทวีศักดิ์ สนธิ (2547 : 98) ได้ศึกษาการพัฒนาครูที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสวชัยวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ผลการสำรวจพบว่า ก่อนการพัฒนาครูที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจด้านการดำเนินการ ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้หลังการดำเนินการ โดยใช้กลยุทธ์ประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การมอบหมายงานการนิเทศ กำกับติดตาม ในวงรอบที่ 1 กรอบการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ครูที่ปรึกษามีการพัฒนาตนเองด้านการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจทางด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ใช้เครื่องมือที่หลากหลายขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลรายบุคคลพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว การคัดกรองนักเรียน สามารถวิเคราะห์ จัดกลุ่มนักเรียน

เป็นกลุ่มปกติ/กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา การส่งเสริมนักเรียนมีการส่งเสริมที่หลากหลาย การป้องกันและแก้ไขปัญหามีการนำข้อมูลไปใช้แก้ปัญหอย่างจริงจัง

ภิรมย์ ลีกุล (2547 : 103) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจในขั้นตอนของการทำงาน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการ ได้ข้อมูลไม่ชัดเจน ส่งผลให้การคัดกรองคลาดเคลื่อน กิจกรรมการส่งเสริม การป้องกันและช่วยเหลือจึงไม่ตรงกับสภาพปัญหา ขาดการประสานระหว่าง คณะกรรมการที่มประสานงาน และทีมทำโรงเรียนควรมีแผนปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะต่างๆ และครูที่ปรึกษาอย่างชัดเจน

ราชัน อาจวิชัย (2548 : 113) ได้ศึกษาวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มุกดาหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษานักเรียน ครูแนะแนวปีการศึกษา 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปร 14 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกประเภทความสำเร็จในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ประเภทของสถานศึกษา วิทยุของครู และปริมาณงานของครู ได้รับมอบหมาย ซึ่งสมการ จำแนกประเภทที่ได้สามารถคาดคะเนการเป็นสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ถูกต้อง โดยสรุปตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ วิทยุกำลังใจของครู ประเภทของสถานศึกษา ปริมาณงาน ที่ครูได้รับมอบหมาย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรสร้างขวัญกำลังใจของ ครูในหลากหลายระบบ ให้ครูตระหนักในความสำคัญของระบบและทุ่มเท เสียสละเวลาในการ ดำเนินงานพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง

เสรี ชวนวัน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนก ตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนไม่แตกต่างกันสำหรับในด้านย่อย คือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมแตกต่างกัน และในด้านย่อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามช่วงชั้นของนักเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กองมี แสนใจวุฒิ และคณะ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเลย เป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยการดำเนินงาน ด้านกระบวนการ และด้านผลการดำเนินงาน ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยการดำเนินงาน การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นมีน้อย ด้านกระบวนการ การจัดทำหลักฐานสรุปรายงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังมีการปฏิบัติ น้อย ด้านผลการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลยังมีการปฏิบัติ น้อย ส่วนข้อเสนอแนะ ด้านปัจจัยดำเนินการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น สถานศึกษา ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ด้านกระบวนการดำเนินการทำหลักฐานสรุปรายงาน สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ควบคุมกำกับ ควรมีรูปแบบการสรุปรายงานที่ชัดเจนและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ส่วนด้านผลการดำเนินงาน สถานศึกษาควรกำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไว้ให้พออย่างชัดเจนและมีการประสานการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัดด้วย

ทองสุข ทับเจริญ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการแก้ปัญหา นักเรียน โรงเรียนศึกษานารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 6 กลุ่ม ก. ปีการศึกษา 2548 โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่าการเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์ การประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองและการจัดกิจกรรมแก้ปัญหาต่างๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ครูที่ปรึกษาเห็นปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนและสามารถใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแก้ปัญหาได้สำเร็จร้อยละ 90 ไม่มีนักเรียนที่ส่งต่อ ยกเว้นนักเรียนที่มีปัญหา ด้านเศรษฐกิจเพื่อส่งต่อขอรับทุนการศึกษาในปีต่อไป สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาขอพบภายหลัง สอบปลายภาคเรียนที่ 2 ได้รับการส่งต่อเช่นเดียวกัน

ศิริรัตน์ นิมมา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมิน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนไพศาลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการประเมิน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมดังนี้ 1) ปัจจัยพื้นฐาน

ด้านสภาวะแวดล้อมของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบพบว่า ความต้องการจำเป็นของโครงการ ความพร้อมและทรัพยากร ทั้งสององค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางในขณะที่ความเป็นไปได้ของโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับมาก 2) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านทุกคนสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีเวลาเพียงพอในการดำเนินโครงการ 3) ด้านผลผลิตของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นผลทางตรงอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลของการดำเนินโครงการสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

อันธนา มงคลสินธุ์ (2548 : 142) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ส่วนปัจจัยที่มีความสำคัญเชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธวัชชัย จันทร์ผ่อง (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของครูที่ปรึกษานักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านนาจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนบ้านนาจานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี โดยรวมมีความมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทั้งในด้านการจัดองค์กร โครงสร้างบริหารงาน ด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการกำกับติดตาม นิเทศ ประเมินผล รายงานผลและนำมาปรับปรุงพัฒนาปัญหาที่สำคัญของกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านนาจานได้แก่ โรงเรียนยังไม่มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบมีน้อย และไม่ค่อยมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ในการแก้ไขปัญหา ควรให้มีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องแต่งตั้งบุคลากรมาเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีการกิจเฉพาะ ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง

เตรียมศักดิ์ อินทุเทน (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

มาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนช่วงชั้นในช่วงชั้นที่ 3

งานวิจัยต่างประเทศ

จอห์นสัน (Johnson. 1997 : 102) ได้ศึกษาการใช้ทีมงานร่วมกันรักษาระเบียบวินัยด้านต่างๆ ของโรงเรียน และการจัดกลุ่มให้คำปรึกษาของครู ช่วยลดจำนวนพฤติกรรมเกี่ยวกับการทำผิดต่างๆ ส่งผลต่อการหยุดและเลิกพฤติกรรมเหล่านั้น นอกจากนี้ยังได้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดทีมงานรักษาระเบียบวินัย และการจัดกลุ่มให้คำปรึกษาของครูว่า ช่วยกันป้องกันการทำผิดวินัยซึ่งนำโรงเรียนสู่ความล้มเหลวได้หรือไม่ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นด้วยของผู้บริหารว่า มีผลต่อประสิทธิภาพของแนวปฏิบัติทั้งสองประการ และอัตราของการกระทำผิดวินัยในโรงเรียนหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่ต่ำกว่าเกรด 5 และไม่เกินเกรด 8 จำนวน 180 โรงเรียน ในเมืองโอเรกอน จากคำตอบที่ได้ ผู้บริหารทุกคนเห็นด้วยที่ว่า ทีมงานร่วมกันรักษาวินัย และการจัดกลุ่มให้คำปรึกษาของครู ช่วยลดปัญหาการทำผิดวินัย และช่วยปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียน และการลดเลิกพฤติกรรมทำผิดวินัยมีความสัมพันธ์กับความเห็นของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทั้งสองอย่าง

บูล (Bull. 1998 : 699) ได้ศึกษาวินัยของนักเรียนในโรงเรียน โดยเน้นการบริหารของโรงเรียนในส่วนของความต้องการของนักเรียนระเบียบวินัยของโรงเรียน การแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียน และการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียน พบว่า โรงเรียนควรจัดกลไกในการบริหาร เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนได้ดูแลปัญหาด้านวินัยของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความตั้งใจจริงที่จะแก้ปัญหาของโรงเรียน ไม่ใช่เป็นการจับผิดแต่เป็นการส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุน ให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเอง และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

เดคี่ (Dade. 1998 : 144) ได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนในโปรแกรมพฤติกรรมหมู่พวก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนโปรแกรมการลดพฤติกรรมหมู่พวก โดยศึกษาจากโรงเรียนไฮสคูลในชนบท และการวิจัยได้ออกแบบเพื่อลดพฤติกรรมด้านลบ และพฤติกรรมที่เสียหายจากการได้แบบจากหมู่พวก และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนเห็นด้วยในบางส่วน นักเรียนเห็นว่าโปรแกรมการลดพฤติกรรมนี้ประสบความสำเร็จในบางส่วน และมีการลดพฤติกรรมไม่ดีในโรงเรียนชนบทเหล่านี้

โครงการนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมในโรงเรียน การติดต่อพบปะที่ไม่ได้รับการยอมรับ ความดีของการประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียน การยึดถือระเบียบวินัยของโรงเรียน พฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย การลักขโมย และการทะเลาะวิวาทของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่อยู่ในโปรแกรมนี้ เห็นด้วยว่า มีการลดพฤติกรรมการกระทำผิดที่ร้ายแรงลดน้อยลงกว่าเดิม นักเรียนที่เป็นวัยรุ่น มักก่อปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยบ่อยๆ และปัญหานี้ส่งผลเสียต่องานวิชาการ และด้านสังคมในโรงเรียน

ฟิทซ์ซิมมอนส์ (Fitzsimmons. 1998 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องระบบการจัดการเกี่ยวกับพฤติกรรมในโรงเรียนพบว่า การจัดการเกี่ยวกับพฤติกรรมในโรงเรียน เป็นระบบที่มีการสร้างยุทธวิธีต่างๆ และนำไปใช้อย่างต่อเนื่องในห้องเรียน ประกอบด้วย 1) การสร้างข้อตกลงร่วมกับทุกคนที่จะต้องจัดการกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้น 2) ให้คำจำกัดความและสื่อสารเกี่ยวกับกฎระเบียบและสิ่งที่คาดหวังอย่างชัดเจนและทั่วถึง 3) จัดลำดับของวิธีการที่จะแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา 4) การเรียนการสอนต้องสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมและควบคุมตนเองได้ และ 5) มีแผนการรองรับและสนับสนุนนักเรียนที่มีพฤติกรรมทำหาย ผลการศึกษาได้พบว่า การสร้างวินัยอย่างเดียวยังไม่พอจะต้องใช้การเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมวินัยในทางบวกด้วย นักวิชาการศึกษาได้ศึกษาหาวิธีการเรียนการสอนที่จะสร้างให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง ดังนั้น การเรียนการสอนที่จะช่วยสร้างวินัยในตนเองและจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ คือ การจัดการพฤติกรรมต่างๆ ในโรงเรียน

ดิวโซ (Dusoe. 1999 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงและการป้องกันวัยรุ่นที่มีพ่อแม่ติ่มสุรา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในเรื่องการติ่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ โคอเคน เฮโรอีน และการสูดดมสารระเหยของวัยรุ่นที่มีพ่อแม่ติ่มแอลกอฮอล์ พบว่า เด็กชาย และเด็กหญิงที่มีพ่อแม่ติ่มแอลกอฮอล์ มีการใช้สารเสพติดสูงกว่าเด็กในกลุ่มปกติ และในครอบครัวที่พ่อแม่ติ่มแอลกอฮอล์ มีการศึกษาน้อยและไม่มีการป้องกัน

สไตน์เบิร์ก (Steinberg. 1999 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง กฎเกณฑ์ทางเพศ : เด็กวัยรุ่นกับโรงเรียนและนโยบาย พบว่า เด็กในโรงเรียนถูกคุกคามทางเพศอยู่เสมอ จากผลการสำรวจโดยใช้แบบสำรวจเฉพาะตนเองของเด็กนักเรียน เด็กผู้ชายสนับสนุนการคุกคามทางเพศทั้งมากที่สุดและน้อยที่สุด โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านนี้คือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม จากการให้สัมภาษณ์ของเด็กจำนวน 16 คน ทำให้ทราบว่า เด็กผู้ชายกลับสนับสนุนการคุกคามทางเพศน้อยกว่าเด็กผู้หญิง ส่วนเด็กที่เป็นกลุ่มกระเทยไม่ได้สนับสนุนการคุกคามทางเพศ

วินเซน (Vincent. 2002 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางสังคมให้กับนักเรียนทุกคนพบว่า ในโรงเรียนคือแหล่งที่สร้างความปลอดภัย ให้ความรู้ทาง

วิชาการ ทักษะทางสังคมและมีบรรยากาศที่น่าเรียน หลักการเหล่านี้สร้างความกดดันอย่างมากต่อครู ผู้บริหารและผู้ปกครอง โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับวินัย อย่างพฤติกรรมการต่อต้านสังคมของนักเรียน ซึ่งต้องใช้เวลามากเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การลงโทษและการหยุดพักการเรียนชั่วคราว จะแก้ปัญหาได้ชั่วคราวแต่จะใช้ไม่ได้ผลในระยะเวลานานๆ ในสังคมที่มีผู้เรียนมาจากต่างวัฒนธรรม และเชื้อชาติ ครูต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักประนีประนอมเกี่ยวกับค่านิยมและบรรทัดฐานของแต่ละสังคม ครูสามารถสร้างและพัฒนาความสามารถทางสังคมให้กับนักเรียน ครูต้องมีความสามารถ คือ พัฒนาวัฒนธรรมของโรงเรียนเกี่ยวกับความสามารถทางสังคม วิเคราะห์หลักสูตร และนำมาสร้างเป็นบทเรียนเกี่ยวกับทักษะทางสังคมเฉพาะที่ต้องการให้กับผู้เรียนจัดการเรียนให้สอดคล้องกับที่นักเรียนขาด

กู๊ดแมน และคณะ (Goodman et al. 2003 : 11178-A) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีความผิดปกติทางจิตใจความผิดปกติออออทางจิตใจ เฉพาะบุคคลและเป็นความแปรปรวนทางอารมณ์ของบุคคล โดยมีเหตุจากพฤติกรรมส่วนบุคคล พฤติกรรมอยู่ไม่สุข/ไม่อยู่นิ่ง พวกซึมเศร้า และพวกที่มีพฤติกรรมที่มีพึงประสงค์อื่น ๆ ความกลัวสิ่งของหรือสัตว์เฉพาะบุคคลถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก และพฤติกรรมการกินไม่เหมาะสม ทำให้การคัดกรองนักเรียนที่ผิดปกติทางจิตใจที่มีความแม่นยำและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเพียงครูและเพื่อเยาวชน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้คือ ปัญหาด้านวินัยนักเรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ความต้องการของนักเรียน ที่สำคัญได้แก่ การจัดการกระบวนการภายใน โรงเรียนให้เป็นระบบที่สามารถแก้ปัญหา วางกรอบปฏิบัติที่ชัดเจน มีกฎระเบียบในการลงโทษนักเรียนในเชิงบวกไม่ใช่จับผิดแต่เป็นการช่วยเหลือ สนับสนุนให้นักเรียนได้แก้ไขตามพฤติกรรมของตนเอง ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เป็นแบบอย่างที่ดี มีส่วนทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ไม่ดีด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 จำนวนเป็นผู้บริหาร 40 คน และครูที่ปรึกษา 164 คน รวมทั้งสิ้น 204 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากร

รายละเอียดของประชากร ปรากฏดังตาราง 1-2 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรผู้บริหารในโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 จำแนกตาม โรงเรียนและขนาดของโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร			รวม
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1	สตึก	5	-	-	5
2	จุฬารัตน์ราชวิทยาลัย	5	-	-	5
3	เมืองแกพิทยาคม	-	5	-	5
4	สะแกพิทยาคม	-	5	-	5
5	ร่อนทองพิทยาคม	-	5	-	5
6	สมเสมีคพิทยาคม	-	-	5	5
7	แคนดงพิทยาคม	-	5	-	5
8	คงพลองพิทยาคม	-	-	5	5
	รวม	10	20	10	40

ตาราง 2 จำนวนประชากรครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 จำแนกตาม โรงเรียนและขนาดของโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	ครูที่ปรึกษา			รวม
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1	สตึก	48	-	-	48
2	จุฬารัตน์ราชวิทยาลัย	34	-	-	34
3	เมืองแกพิทยาคม	-	24	-	24
4	สะแกพิทยาคม	-	14	-	14
5	ร่อนทองพิทยาคม	-	12	-	12
6	สมเสมีคพิทยาคม	-	-	6	6
7	แคนดงพิทยาคม	-	18	-	18
8	คงพลองพิทยาคม	-	-	8	8
	รวม	82	68	14	164

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและหลักการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.4.1 ดร.สาธิต ผลเจริญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล

2.4.2 นายชุตนา ชวติ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโสกเต้ ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านเนื้อหา

2.4.3 นายถาวร พอสม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข
แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูที่ปรึกษาใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 30 คน

2.7 หาค่าอำนาจจำแนก โดยการทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ที่ระดับ
นัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่า t มีค่ามากกว่า 1.75 ขึ้นไปถือว่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้
ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า t อยู่ระหว่าง 1.821-6.237

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่า
ความเชื่อมั่น 0.9753 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ออก
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32
2. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ออกหนังสือขอ
ความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 เพื่อแจกจ่ายไปยังสถานศึกษาตามเป้าหมายและกำหนดวันรับ
แบบสอบถามคืน และจัดส่งทางไปรษณีย์สำหรับกลุ่มตัวอย่าง กำหนดส่งคืนภายใน 20 วัน
4. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้
แบบสอบถามคืนทั้งหมด ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 204 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวม
มาได้ 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

2. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง การแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (Best. 1993 : 190 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 166)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่า t-test (Independent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่างกันและขนาดโรงเรียนต่างกัน เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยการวิเคราะห์ค่า F-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเป็นประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\sum$ แทน ผลรวม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ใช้อัตราส่วนวิกฤติ t (Independent Samples)

ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ t	แทน	อำนาจจำแนก
$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
N	แทน	จำนวนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
N	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม
$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยใช้ค่า t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 115)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}; df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1}\right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{n_2 - 1}}$$

3.2 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียนต่างกัน เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยใช้ค่า F-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 120)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ CV_d แทน ค่าวิกฤตเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่
 K แทน จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
 F^* แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
 MS_{within} แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่มที่คำนวณไว้แล้ว
 ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
 n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการวิเคราะห์มีดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - Distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน n = 204	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	204	100.00
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	40	19.61
1.2 ครูที่ปรึกษา	164	80.39
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
2.1 ไม่เกิน 5 ปี	54	26.47
2.2 5 - 10 ปี	71	34.80
2.3 10 ปีขึ้นไป	79	38.73
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	24	11.76
3.2 โรงเรียนขนาดกลาง	88	43.14
3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	92	45.10

จากตาราง 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 204 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 19.61 ครูที่ปรึกษา จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 80.39 และเมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.73 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 92 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.10 รองลงมาขนาดกลาง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 43.14

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ปรากฏดังตาราง 4 ถึง 20 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับ
 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยา
 เขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.29	0.43	มาก	4
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.26	0.51	มาก	5
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.30	0.43	มาก	3
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	4.33	0.45	มาก	2
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.38	0.36	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.31	0.05	มาก	-

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
 และครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.05) เมื่อพิจารณา
 รายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.36) รองลงมาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.45)
 และด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.43) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ
 ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.51)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับ
 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยา
 เขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โคขรรวมและรายชื่อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.29	0.43	มาก	(4)
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัว ของนักเรียนอย่างเป็นความลับ	4.17	0.87	มาก	9
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยม บ้านนักเรียน	4.47	0.67	มาก	2
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.29	0.65	มาก	7
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียน ที่ให้ความดูแล	4.05	1.10	มาก	11
5. จัดทำระเบียบงานสะสม/แบบประเมินพฤติกรรม นักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.34	0.67	มาก	5
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อหาความสามารถด้านการเรียน	4.45	0.79	มาก	3
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ	4.57	0.58	มากที่สุด	1
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของ นักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	3.97	0.80	มาก	12
9. สังเกตพฤติกรรมมาเรียนของนักเรียน	4.15	0.85	มาก	10
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของ นักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	4.32	0.84	มาก	6
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบ บันทึกสุขภาพหรือระเบียบงานสะสมเป็นปัจจุบัน	4.21	0.80	มาก	8
12. พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมิน นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.45	0.72	มาก	4

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.26	0.51	มาก	(5)
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และระเบียบสะสม	4.36	0.72	มาก	3
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน	4.26	0.63	มาก	7
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.24	0.73	มาก	8
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมเชื่อถือได้	4.16	0.82	มาก	11
17. ใช้ข้อมูลภายใน โรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน	4.32	0.63	มาก	4
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน	4.17	1.05	มาก	10
19. สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับ โรงเรียน	3.97	1.02	มาก	12
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.40	0.71	มาก	2
21. นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.18	0.81	มาก	9
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน	4.30	0.73	มาก	5
23. ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.28	0.79	มาก	6
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.52	0.62	มากที่สุด	1

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.30	0.43	มาก	(3)
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งทักษะทางวิชาการ	4.30	0.88	มาก	6
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ	4.34	0.70	มาก	3
27. จัดกิจกรรมโฮมรูมโดยการสำรวจความต้องการ ของนักเรียน	4.33	0.69	มาก	4
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.51	0.75	มากที่สุด	2
29. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	4.30	0.72	มาก	7
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่าง สม่ำเสมอ	4.21	0.75	มาก	10
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียน รู้จักคิดและถูกวิธี	4.13	0.83	มาก	11
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	4.32	0.76	มาก	5
33. เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของ สถานการณ์	4.58	0.54	มากที่สุด	1
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.24	0.94	มาก	8
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.10	0.98	มาก	12
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน ในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.22	0.58	มาก	9

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.33	0.45	มาก	(2)
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้ คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.67	0.57	มากที่สุด	1
38. พัฒนาความรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการ พิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.28	0.72	มาก	9
39. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.44	0.72	มาก	4
40. สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครอง นักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความ ร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน	4.03	0.83	มาก	12
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.34	0.78	มาก	5
42. จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดัดงามแก่นักเรียน	4.53	0.64	มากที่สุด	2
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ แสดงออก	4.13	0.84	มาก	11
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหานักเรียน	4.14	0.75	มาก	10
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ	4.51	0.58	มากที่สุด	3
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการ ช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.32	0.83	มาก	6
47. จัดบรรยากาศภายใน โรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน	4.32	0.86	มาก	7
48. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนใน โรงเรียน หรือ กิจกรรมกลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.29	0.70	มาก	8

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.38	0.36	มาก	(1)
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.30	0.67	มาก	9
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียนจากครูที่ปรึกษา	4.22	0.75	มาก	11
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.31	0.71	มาก	8
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน	4.07	0.77	มาก	12
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.23	0.68	มาก	10
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.59	0.58	มากที่สุด	2
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.47	0.79	มาก	4
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	4.61	0.56	มากที่สุด	1
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.47	0.74	มาก	5
58. ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.48	0.59	มาก	3
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.47	0.64	มาก	6
60. ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.35	0.79	มาก	7
รวมเฉลี่ย	4.31	0.05	มาก	-

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.05) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อ 7 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 7 ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.58) รองลงมา คือ ข้อ 2 ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.67) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.80)

ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อ 24 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.62) รองลงมา คือ ข้อ 20 จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.71) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=3.97$, S.D.=1.02)

ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อ 28 และ ข้อ 33 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 33 เลือกรหัสข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.54) รองลงมา คือ ข้อ 28 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.75) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 35 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=3.10$, S.D.=0.98)

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ข้อ 37 ข้อ 42 และ 45 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.57) รองลงมา คือ ข้อ 42 จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดีงามแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.64) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 40 สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.83)

ด้านการส่งต่อนักเรียน ข้อ 54 และ 56 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 56 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ข้อ 54 ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อ

นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.58) สำหรับข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 52 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.77)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งโดยรวมและรายด้าน

บทบาทในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ผู้บริหาร				ครูที่ปรึกษา			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.12	0.18	มาก	5	4.31	0.45	มาก	3
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.21	0.21	มาก	4	4.27	0.54	มาก	5
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.24	0.22	มาก	2	4.31	0.45	มาก	4
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.27	0.27	มาก	1	4.34	0.47	มาก	2
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.23	0.26	มาก	3	4.40	0.37	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.21	0.06	มาก	-	4.33	0.05	มาก	-

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.06) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.27) รองลงมา ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.22) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.18)

ความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขต สตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.05) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.37) รองลงมา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.47) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.54)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.12	0.18	มาก	(5)
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนอย่างเป็นความลับ	3.96	0.71	มาก	12
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.04	0.77	มาก	9
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.04	0.82	มาก	10
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล	4.09	0.85	มาก	6
5. จัดทำระเบียบนสะสม/แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.17	0.72	มาก	3
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการเรียน	4.39	0.84	มาก	1
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.22	0.60	มาก	2
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	4.09	0.73	มาก	7
9. สังเกตพฤติกรรมมาเรียนของนักเรียน	4.09	0.73	มาก	8
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	4.00	0.80	มาก	11
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบบันทึกสุขภาพหรือระเบียบนสะสมเป็นปัจจุบัน	4.13	0.81	มาก	5
12. พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมินนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.17	0.89	มาก	4

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.21	0.21	มาก	(4)
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบ ประเมินพฤติกรรม (SDQ) และระเบียบสะสม	4.22	0.74	มาก	6
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียน	4.17	0.65	มาก	8
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.76	มาก	2
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสม เชื่อถือได้	4.30	0.88	มาก	3
17. ใช้ข้อมูลภายใน โรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็น ข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน	4.17	0.78	มาก	9
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับ เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน	4.26	0.69	มาก	5
19. สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้น เรียนและระดับ โรงเรียน	4.35	0.83	มาก	1
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรอง นักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.13	0.81	มาก	10
21. นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.04	0.77	มาก	11
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรอง นักเรียน	4.22	0.74	มาก	7
23. ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียน ในแต่ละภาคเรียน	4.04	0.82	มาก	12
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษ ต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.82	มาก	4

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.24	0.22	มาก	(2)
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งขันทักษะทางวิชาการ	4.22	0.74	มาก	5
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ	4.48	0.79	มาก	2
27. จัดกิจกรรมโฮมรูม โดยการสำรวจความต้องการ ของนักเรียน	4.13	0.69	มาก	9
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.17	0.83	มาก	7
29. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	4.22	0.85	มาก	6
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่าง สม่ำเสมอ	4.26	0.81	มาก	4
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียน รู้จักคิดและถูกวิธี	4.17	0.58	มาก	8
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	4.48	0.73	มาก	3
33. เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของ สถานการณ์	4.57	0.66	มากที่สุด	1
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.04	0.77	มาก	11
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.00	0.80	มาก	12
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน ในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.13	0.87	มาก	10

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.27	0.27	มาก	(1)
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้ คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.26	0.81	มาก	5
38. พัฒนาความรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการ พิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.22	0.60	มาก	8
39. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.43	0.79	มาก	2
40. สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครอง นักเรียน ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความ ร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน	4.26	0.75	มาก	6
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.04	0.82	มาก	12
42. จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดีงามแก่นักเรียน	4.17	0.83	มาก	9
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ แสดงออก	4.13	0.87	มาก	11
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหานักเรียน	4.17	0.83	มาก	10
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ	4.35	0.57	มาก	4
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการ ช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.52	0.73	มากที่สุด	1
47. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน	4.39	0.78	มาก	3
48. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน หรือ กิจกรรมกลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.26	0.75	มาก	7

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.23	0.26	มาก	(3)
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อ ของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.17	0.83	มาก	8
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อ นักเรียนจากครูที่ปรึกษา	4.09	0.90	มาก	11
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.17	0.83	มาก	9
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการ ส่งต่อนักเรียน	4.26	0.62	มาก	4
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	4.22	0.85	มาก	7
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่ม เสี่ยง/มีปัญหา	4.26	0.75	มาก	5
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.04	0.88	มาก	12
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน ภาพรวมของโรงเรียน	4.35	0.78	มาก	2
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน	4.17	0.78	มาก	10
58. ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครู แนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.26	0.75	มาก	6
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อ นักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.35	0.62	มาก	3
60. ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	4.43	0.73	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.21	0.06	มาก	-

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.06) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็น รายข้อ พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 6 ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการเรียน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.84) รองลงมา คือ ข้อ 22 ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.60) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัว ของนักเรียนอย่างเป็นทางการ ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.71)

ด้านการคัดกรองนักเรียน ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับ โรงเรียน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.83) รองลงมา คือ ข้อ 15 ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.76) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 23 ประเมินผลและรายงานผลการคัด กรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.82)

ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อ 33 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 33 เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.66) รองลงมา คือ ข้อ 26 ศึกษา ความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.79) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ข้อ 35 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับ ชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.80)

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ข้อ 46 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 46 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการ ช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหา ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.73) รองลงมา คือ ข้อ 39 ให้คำปรึกษา เบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.79) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 41 ประชุม สรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.82)

ด้านการส่งต่อนักเรียน ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 60 ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.73) รองลงมา คือ ข้อ 56 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.78) สำหรับข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 55 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.78)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.31	0.45	มาก	(3)
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนอย่างเป็นความลับ	4.20	0.89	มาก	9
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.52	0.63	มากที่สุด	2
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.32	0.62	มาก	7
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล	4.04	1.14	มาก	11
5. จัดทำระเบียบสะสม/แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.36	0.66	มาก	5
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการเรียน	4.46	0.79	มาก	4
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.62	0.56	มากที่สุด	1
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	3.96	0.81	มาก	12
9. สังเกตพฤติกรรมมาเรียนของนักเรียน	4.16	0.86	มาก	10
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	4.36	0.84	มาก	6
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบบันทึกสุขภาพหรือระเบียบสะสมเป็นปัจจุบัน	4.22	0.80	มาก	8
12. พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมินนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.49	0.69	มาก	3

ตาราง 8 (ต่อ)

บทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.27	0.54	มาก	(5)
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบ ประเมินพฤติกรรม (SDQ) และระเบียบสะสม	4.38	0.72	มาก	3
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียน	4.27	0.63	มาก	7
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.23	0.73	มาก	8
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมเชื่อถือ ได้	4.13	0.82	มาก	11
17. ใช้ข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็นข้อมูล เพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน	4.34	0.60	มาก	4
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับ เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน	4.15	1.09	มาก	10
19. สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียน และระดับ โรงเรียน	3.92	1.03	มาก	12
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน เพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.43	0.68	มาก	2
21. นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียน ไปใช้ในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.20	0.82	มาก	9
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรอง นักเรียน	4.31	0.73	มาก	5
23. ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนใน แต่ละภาคเรียน	4.31	0.79	มาก	6
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.55	0.59	มากที่สุด	1

ตาราง 8 (ต่อ)

บทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.31	0.45	มาก	(4)
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งทักษะทางวิชาการ	4.32	0.90	มาก	4
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ	4.32	0.69	มาก	5
27. จัดกิจกรรมโฮมรูมโดยการสำรวจความต้องการของ นักเรียน	4.36	0.69	มาก	3
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.56	0.73	มากที่สุด	2
29. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	4.32	0.70	มาก	6
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่าง สม่ำเสมอ	4.21	0.74	มาก	10
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จัก คิดและถูกวิธี	4.12	0.86	มาก	11
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	4.29	0.76	มาก	7
33. เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของ สถานการณ์	4.58	0.52	มากที่สุด	1
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.26	0.96	มาก	8
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยภาค เรียนละ 2 ครั้ง	4.12	1.01	มาก	12
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน ในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.23	0.53	มาก	9

ตาราง 8 (ต่อ)

บทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.34	0.47	มาก	(2)
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้ คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.73	0.51	มากที่สุด	1
38. พัฒนาความรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการ พิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.29	0.74	มาก	8
39. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.44	0.71	มาก	4
40. สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือนักเรียน	3.99	0.83	มาก	12
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.38	0.76	มาก	5
42. จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ด้านจริยธรรมที่ดงามแก่นักเรียน	4.59	0.60	มากที่สุด	2
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก	4.13	0.84	มาก	11
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหานักเรียน	4.14	0.74	มาก	10
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การ พูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ	4.54	0.58	มากที่สุด	3
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ นักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.29	0.84	มาก	9
47. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่า เรียน	4.30	0.87	มาก	6
48. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน หรือกิจกรรม กลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.30	0.69	มาก	7

ตาราง 8 (ต่อ)

บทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.40	0.37	มาก	(1)
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของ ครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.32	0.65	มาก	9
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียน จากครูที่ปรึกษา	4.24	0.73	มาก	10
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.33	0.69	มาก	8
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อ นักเรียน	4.04	0.79	มาก	12
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	4.23	0.66	มาก	11
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่ม เสี่ยง/มีปัญหา	4.64	0.54	มากที่สุด	2
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.53	0.76	มากที่สุด	3
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน ภาพรวมของโรงเรียน	4.65	0.51	มากที่สุด	1
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน	4.51	0.73	มากที่สุด	4
58. ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะ แนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.51	0.56	มากที่สุด	5
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.48	0.64	มาก	6
60. ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	4.34	0.79	มาก	7
รวมเฉลี่ย	4.33	0.05	มาก	-

จากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก ตั้งกวดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.05) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อ 2 และข้อ 7 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 7 ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ข้อ 2 ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.63) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.81)

ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อ 24 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.59) รองลงมา คือ ข้อ 20 จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.68) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=3.92$, S.D.=1.03)

ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อ 28 และข้อ 33 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 33 เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.52) รองลงมา คือ ข้อ 28 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.73) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 35 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ($\bar{X}=4.12$, S.D.=1.01)

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ข้อ 37 ข้อ 42 และข้อ 45 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.51) รองลงมา คือ ข้อ 42 จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ค้ำจุนแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.60) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 40 สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.83)

ด้านการส่งต่อนักเรียน ข้อ 54 ข้อ 55 ข้อ 56 ข้อ 57 และข้อ 58 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 56 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.51) รองลงมา คือ ข้อ 54 ตั้ง

คณะกรรมการประเมิน การส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ($\bar{X}$ =4.64, S.D.=0.54) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 52 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}$ =4.04, S.D.=0.79)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน											
	ต่ำกว่า 5 ปี				5-10 ปี				10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.36	มาก	5	4.23	0.41	มาก	4	4.47	0.50	มาก	2
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.23	0.40	มาก	4	4.18	0.50	มาก	5	4.41	0.62	มาก	4
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.29	0.35	มาก	3	4.24	0.42	มาก	2	4.40	0.51	มาก	5
ด้านการป้องกันและแก้ไข												
ปัญหานักเรียน	3.43	0.37	มาก	1	4.24	0.44	มาก	3	4.43	0.53	มาก	3
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.30	0.30	มาก	2	4.36	0.36	มาก	1	4.52	0.38	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	4.09	0.37	มาก	-	4.25	0.07	มาก	-	4.45	0.05	มาก	-

จากตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร และครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและราย ด้าน พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.37) รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.30) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.36)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.36) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.42) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=3.18$, S.D.=0.50)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.38) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.50) สำหรับด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.51)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำนวนก ตามประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายชื่อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน									
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนอย่างเป็นความลับ	3.96	0.82	มาก	4.15	0.91	มาก	4.47	0.88	มาก	
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.36	0.82	มาก	4.38	0.62	มาก	4.67	0.47	มากที่สุด	
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.20	0.68	มาก	4.25	0.67	มาก	4.47	0.57	มาก	
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้คำดูแล	3.98	1.08	มาก	3.93	1.15	มาก	4.15	1.13	มาก	
5. จัดทำระเบียบสะสม/แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.20	0.76	มาก	4.36	0.65	มาก	4.47	0.60	มาก	
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการเรียน	4.53	0.66	มากที่สุด	4.27	0.87	มาก	4.58	0.79	มากที่สุด	

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน											
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.42	0.66	มาก	4.60	0.56	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด			
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียน เพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	3.82	0.70	มาก	3.96	0.82	มาก	4.18	0.90	มาก			
9. สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	4.07	0.81	มาก	4.15	0.88	มาก	4.27	0.87	มาก			
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของ นักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	4.25	0.80	มาก	4.27	0.89	มาก	4.53	0.81	มากที่สุด			
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบ บันทึกสุขภาพหรือระเบียบสะสมเป็นปัจจุบัน	3.96	0.82	มาก	4.09	0.78	มาก	4.51	0.74	มากที่สุด			
12. พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมิน นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.55	0.63	มากที่สุด	4.29	0.71	มาก	4.56	0.71	มากที่สุด			
รวมเฉลี่ย	4.19	0.36	มาก	4.23	0.41	มาก	4.47	0.50	มาก			

จากตาราง 10 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร และครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อพบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 12 และ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 12 พัฒนา ความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมินนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.63) รองลงมาคือ ข้อ 6 ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการ เรียน ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.66) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8 ประชุมคณะกรรมการและ กำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.70)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 7 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 7 ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.56) รองลงมาคือ ข้อ 2 ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.62) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 3 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียน กับนักเรียนที่ให้ความดูแล ($\bar{X}=3.93$, S.D.=1.15)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2, 6, 7, 10, 11 และ 12 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ 7 ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X}=4.78$, S.D.=0.42) รองลงมาคือ ข้อ 2 ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้ แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.47) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล ($\bar{X}=4.15$, S.D.=1.13)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน									
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม(SDQ) และระเบียบสม	4.20	0.70	มาก	4.35	0.73	มาก	4.58	0.71	มากที่สุด	
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน	4.22	0.53	มาก	4.20	0.65	มาก	4.44	0.69	มาก	
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.18	0.72	มาก	4.16	0.74	มาก	4.38	0.71	มาก	
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมเชื่อถือได้	4.45	0.77	มาก	3.96	0.79	มาก	4.09	0.84	มาก	
17. ใช้ข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน	4.31	0.57	มาก	4.24	0.64	มาก	4.53	0.57	มากที่สุด	
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน	4.24	0.96	มาก	4.04	1.10	มาก	4.22	1.12	มาก	

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน											
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
19. สรุปผลการดำเนินงานคณาจารย์ในระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน	4.05	0.93	มาก	3.82	1.06	มาก	3.95	1.06	มาก			
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาคการศึกษารองนักเรียน เพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.16	0.86	มาก	4.40	0.66	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด			
21. นำข้อมูลการศึกษารองนักเรียนไปใช้ในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.05	0.80	มาก	4.16	0.79	มาก	4.36	0.85	มาก			
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการศึกษารองนักเรียน	4.35	0.67	มาก	4.15	0.73	มาก	4.51	0.72	มากที่สุด			
23. ประเมินผลและรายงานผลการศึกษารองนักเรียนใน แต่ละภาคเรียน	4.15	0.80	มาก	4.22	0.81	มาก	4.51	0.74	มากที่สุด			
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.42	0.74	มาก	4.47	0.57	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด			
รวมเฉลี่ย	4.23	0.40	มาก	4.18	0.50	มาก	4.41	0.62	มาก			

จากตาราง 11 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 16 กำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เหมาะสมเชื่อถือได้ ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.77) รองลงมาคือ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.74) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.93)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ข้อ 13 คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และระเบียบสะสม ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.73) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=3.82$, S.D.=1.06)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 13, 17, 20, 22, 23 และ 24 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.46) รองลงมาคือ ข้อ 20 จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน เพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.49) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 16 กำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เหมาะสมเชื่อถือได้ ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.84)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒราชวิทยาลัย ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน									
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งทักษะทางวิชาการ	4.35	0.87	มาก	4.27	0.91	มาก	4.36	0.91	มาก	
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ	4.42	0.71	มาก	4.25	0.70	มาก	4.25	0.67	มาก	
27. จัดกิจกรรมโฮมรูม โดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน	4.35	0.80	มาก	4.31	0.69	มาก	4.35	0.58	มาก	
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.42	0.71	มาก	4.56	0.74	มากที่สุด	4.71	0.69	มากที่สุด	
29. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.11	0.63	มาก	4.27	0.76	มาก	4.53	0.69	มากที่สุด	
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ	4.22	0.60	มาก	4.07	0.81	มาก	4.38	0.78	มาก	

ตาราง 12 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		10 ปีขึ้นไป				
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้อีกเพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด และถูกวิธี	4.15	0.80	มาก	3.96	0.84	มาก	4.29	0.88	มาก
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	4.24	0.72	มาก	4.18	0.80	มาก	4.51	0.74	มากที่สุด
33. เลือกรหัสข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ ต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของ สถานการณ์	4.69	0.50	มากที่สุด	4.64	0.52	มากที่สุด	4.40	0.53	มาก
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.22	0.81	มาก	4.16	1.00	มาก	4.44	1.01	มาก
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.13	0.82	มาก	3.98	1.03	มาก	4.31	1.07	มาก
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานใน การดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.25	0.64	มาก	4.16	0.57	มาก	4.24	0.43	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.35	มาก	4.24	0.42	มาก	4.40	0.51	มาก

จากตาราง 12 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 33 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 33 เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.50) รองลงมาคือ ข้อ 26 ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.71) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 29 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.63)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 28 และ 33 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 33 เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.52) รองลงมาคือ ข้อ 28 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.74) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 31 ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและถูกวิธี ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.84)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 28, 29 และ 32 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 28 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.69) รองลงมาคือ ข้อ 29 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.69) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 36 ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.43)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายชื่อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน									
	ต่ำกว่า 5 ปี			5-10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.56	0.66	มากที่สุด	4.65	0.55	มากที่สุด	4.87	0.34	มากที่สุด	
38. พัฒนาการรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการพิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.40	0.76	มาก	4.15	0.70	มาก	4.35	0.70	มาก	
39. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.44	0.76	มาก	4.31	0.72	มาก	4.51	0.69	มากที่สุด	
40. สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน	3.93	0.79	มาก	3.84	0.79	มาก	4.16	0.86	มาก	
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.22	0.85	มาก	4.33	0.75	มาก	4.53	0.72	มากที่สุด	
42. จัดทำคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดึงแก่นักเรียน	4.36	0.70	มาก	4.53	0.66	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด	

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน											
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก	4.29	0.76	มาก	3.91	0.82	มาก	4.22	0.92	มาก			
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหานักเรียน	3.98	0.76	มาก	4.05	0.73	มาก	4.35	0.70	มาก			
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ	4.44	0.63	มาก	4.47	0.60	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด			
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ นักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.49	0.74	มาก	4.16	0.86	มาก	4.27	0.89	มาก			
47. จัดบรรยายภาคภายใน โรงเรียนให้มัธยมน นำอยู่น่าเรียน	4.51	0.79	มากที่สุด	4.24	0.92	มาก	4.16	0.86	มาก			
48. จัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือเพื่อนในโรงเรียน หรือกิจกรรม กลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.49	0.72	มาก	4.24	0.67	มาก	4.24	0.67	มาก			
รวมเฉลี่ย	4.34	0.37	มาก	4.24	0.44	มาก	4.43	0.53	มาก			

จากตาราง 13 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 37 และ 47 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.66) รองลงมาคือ ข้อ 47 จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.79) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 40 สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.73)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 37 และ 42 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.55) รองลงมาคือ ข้อ 42 จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดิงามแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.66) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 40 สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.79)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 37, 39, 41, 42 และ 45 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.87$, S.D.=0.34) รองลงมาคือ ข้อ 45 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.46) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 40 สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.86)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสตรีวิทยาเขตสีกี้ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประเภทการดำเนินการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน									
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.31	0.79	มาก	4.42	0.63	มาก	4.22	0.53	มาก	
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียนจากครูที่ปรึกษา	4.25	0.80	มาก	4.20	0.73	มาก	4.25	0.67	มาก	
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.25	0.87	มาก	4.35	0.67	มาก	4.42	0.50	มาก	
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน	4.04	0.84	มาก	4.05	0.76	มาก	4.05	0.73	มาก	
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.80	0.68	มาก	4.20	0.62	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด	
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.31	0.66	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด	

ตาราง 14 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ศึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน											
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.58	0.66	มากที่สุด	4.33	0.86	มาก	4.60	0.78	มากที่สุด			
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	4.69	0.50	มากที่สุด	4.55	0.60	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด			
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.25	0.70	มาก	4.53	0.74	มากที่สุด	4.69	0.69	มากที่สุด			
58. ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.31	0.63	มาก	4.51	0.54	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด			
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.38	0.73	มาก	4.36	0.68	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด			
60. ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.66	มาก	4.07	0.86	มาก	4.47	0.79	มาก			
รวมเฉลี่ย	4.30	0.30	มาก	4.36	0.36	มาก	4.52	0.38	มากที่สุด			

จากตาราง 14 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 55 และ 56 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 56 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.50) รองลงมาคือ ข้อ 55 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.66) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 53 ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.68)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 54, 56, 57 และ 58 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 54 ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.44) รองลงมาคือ ข้อ 56 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.60) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 52 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.76)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 53, 54, 55, 56, 57, 58 และ 59 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 54 ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ($\bar{X}=4.84$, S.D.=0.37) รองลงมาคือ ข้อ 51 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.41) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 52 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.73)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสีกี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวนตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน											
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.20	0.39	มาก	5	4.18	0.36	มาก	4	4.39	0.46	มาก	4
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.24	0.44	มาก	3	4.11	0.48	มาก	5	4.38	0.51	มาก	5
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.23	0.39	มาก	4	4.19	0.43	มาก	3	4.40	0.41	มาก	3
ด้านการป้องกันและแก้ไข												
ปัญหานักเรียน	4.33	0.37	มาก	2	4.20	0.43	มาก	2	4.45	0.45	มาก	2
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.34	0.34	มาก	1	4.29	0.32	มาก	1	4.47	0.37	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.27	0.06	มาก	-	4.19	0.06	มาก	-	4.42	0.04	มาก	-

จากตาราง 15 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวนตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.34) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.37) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.39)

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.32) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.43) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.480)

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.37) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.45) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.51)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนอย่างเป็นความลับ	3.95	0.69	มาก	4.10	0.79	มาก
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.20	0.83	มาก	4.42	0.64	มาก
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.10	0.79	มาก	4.19	0.56	มาก
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล	4.15	1.09	มาก	3.94	1.22	มาก
5. จัดทำระเบียบสะสมแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.40	0.60	มาก	4.40	0.65	มาก
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการเรียน	4.45	0.76	มาก	4.36	0.90	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.40	0.68	มาก	4.61	0.52	มากที่สุด
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียน เพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	3.90	0.79	มาก	3.66	0.66	มาก
9. สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	3.95	0.76	มาก	3.86	0.82	มาก
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของ นักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	4.25	0.85	มาก	4.18	0.87	มาก
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบ บันทึกสุขภาพหรือระเบียบสะสมเป็นปัจจุบัน	4.15	0.93	มาก	4.10	0.80	มาก
12. พัฒนาการพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมิน นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.55	0.69	มากที่สุด	4.27	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	4.20	0.39	มาก	4.18	0.36	มาก
				4.39	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 16 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อ 12 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 12 พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมินนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.69) รองลงมาคือ ข้อ 6 ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการเรียน ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.76) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8 ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.79)

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 7 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 7 ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.52) รองลงมาคือ ข้อ 2 ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.64) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8 ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน ($\bar{X}=3.66$, S.D.=0.66)

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 7 และ 12 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ 7 ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.60) รองลงมาคือ ข้อ 12 พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมินนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.64) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล ($\bar{X}=4.12$, S.D.=1.00)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน								
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก				
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และระเบียบระบบ	4.20	0.70	มาก	4.09	0.67	มาก	4.62	0.68	มากที่สุด
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน	4.05	0.60	มาก	4.12	0.61	มาก	4.43	0.62	มาก
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.35	0.67	มาก	4.05	0.74	มาก	4.38	0.71	มาก
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมเชื่อถือได้	4.20	0.77	มาก	3.96	0.87	มาก	4.31	0.77	มาก
17. ใช้ข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน	4.25	0.79	มาก	4.13	0.55	มาก	4.50	0.60	มาก
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน	4.35	0.99	มาก	3.88	1.11	มาก	4.37	0.95	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก			ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
19. สรุปผลการดำเนินงานที่ปรึกษาที่ปรึกษาในโรงเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน	3.80	1.01	มาก	3.81	1.11	มาก
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.40	0.75	มาก	4.51	0.55	มากที่สุด
21. นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.20	0.77	มาก	3.92	0.79	มาก
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน	4.30	0.73	มาก	4.12	0.73	มาก
23. ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.15	0.75	มาก	4.23	0.78	มาก
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่างๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.65	0.49	มากที่สุด	4.45	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย	4.24	0.44	มาก	4.11	0.48	มาก
				4.38	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 17 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, $S.D.=0.44$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อ 24 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.49$) รองลงมาคือ ข้อ 20 จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.75$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=3.80$, $S.D.=1.01$)

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 20 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 20 จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X}=4.51$, $S.D.=0.55$) รองลงมาคือ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.64$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=3.81$, $S.D.=1.11$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, $S.D.=0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 13 และ 24 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ 13 คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม(SDQ) และระเบียบสะสม ($\bar{X}=4.62$, $S.D.=0.68$) รองลงมาคือ ข้อ 24 ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.56$, $S.D.=0.64$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 19 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.91$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสวทช.เขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำนวนตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งทักษะทางวิชาการ	4.35	0.93	มาก	4.13	0.91	มาก
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ	4.40	0.75	มาก	4.21	0.77	มาก
27. จัดกิจกรรมโฮมรูมโดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน	4.25	0.91	มาก	4.38	0.59	มาก
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.40	0.82	มาก	4.47	0.79	มากที่สุด
29. จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.20	0.62	มาก	4.18	0.72	มาก
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ	4.10	0.64	มาก	3.92	0.72	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก			ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ออกให้แก่นักเรียนผู้จัด และถูกวิธี	4.00	0.86	มาก	3.95	0.86	มาก
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	4.20	0.70	มาก	4.23	0.83	มาก
33. เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ ต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของ สถานการณ์	4.70	0.57	มากที่สุด	4.65	0.51	มากที่สุด
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.15	0.81	มาก	4.13	1.06	มาก
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.00	1.03	มาก	3.88	1.00	มาก
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานใน การดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.15	0.67	มาก	4.19	0.54	มาก
รวมเฉลี่ย	4.24	0.39	มาก	4.19	0.43	มาก

จากตาราง 18 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร และครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อ 33 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 33 เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ข้อ 26 ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.75) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 31 ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและถูกวิธี ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.86)

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ข้อ 33 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 33 เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.51) รองลงมาคือ ข้อ 28 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.89) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 35 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ($\bar{X}=3.88$, S.D.=1.11)

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.41) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ข้อ 28 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 28 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.70) รองลงมาคือ ข้อ 33 เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.55) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 36 ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.59)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.65	0.49	มากที่สุด	4.69	0.54	มากที่สุด
38. พัฒนาการรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการพิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.35	0.75	มาก	4.18	0.70	มาก
39. ให้ความสำคัญเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.25	0.85	มาก	4.34	0.72	มาก
40. สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน	4.20	0.83	มาก	3.79	0.78	มาก
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.30	0.80	มาก	4.22	0.74	มาก
42. จัดทำคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ติงแก่นักเรียน	4.50	0.69	มาก	4.49	0.62	มาก
				$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
				4.67	0.62	มาก
				4.34	0.74	มาก
				4.57	0.67	มากที่สุด
				4.19	0.82	มาก
				4.44	0.79	มาก
				4.58	0.65	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน											
	ขนาดเล็ก			ขนาดเล็ก			ขนาดเล็ก			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก	4.15	0.67	มาก	3.82	0.82	มาก	4.40	0.80	มาก	4.40	0.80	มาก
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.15	0.75	มาก	3.99	0.73	มาก	4.28	0.75	มาก	4.28	0.75	มาก
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุยสอบถาม การให้กำลังใจ	4.35	0.75	มาก	4.40	0.49	มาก	4.64	0.59	มากที่สุด	4.64	0.59	มากที่สุด
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.25	0.79	มาก	4.01	0.85	มาก	4.59	0.73	มากที่สุด	4.59	0.73	มากที่สุด
47. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน	4.45	0.89	มาก	4.26	0.95	มาก	4.33	0.78	มาก	4.33	0.78	มาก
48. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน หรือกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.40	0.68	มาก	4.21	0.78	มาก	4.34	0.62	มาก	4.34	0.62	มาก
รวมเฉลี่ย	4.33	0.37	มาก	4.20	0.43	มาก	4.45	0.45	มาก	4.45	0.45	มาก

จากตาราง 19 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อ 37 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.49) รองลงมาคือ ข้อ 42 จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดั่งามแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.69) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 43 จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.67)

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 37 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ข้อ 42 จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดั่งามแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.62) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 40 สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.78)

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 37, 39, 42, 45 และ 46 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 37 ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.62) รองลงมาคือ ข้อ 45 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.59) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 40 สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.82)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประเภทการดำเนินการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน								
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่				
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.40	0.75	มาก	4.36	0.71	มาก	4.23	0.62	มาก
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียนจากครูที่ปรึกษา	4.35	0.81	มาก	4.21	0.75	มาก	4.20	0.74	มาก
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.15	0.75	มาก	4.31	0.61	มาก	4.34	0.78	มาก
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน	4.20	0.83	มาก	3.96	0.79	มาก	4.13	0.74	มาก
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.30	0.73	มาก	4.06	0.64	มาก	4.36	0.69	มาก
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.45	0.69	มาก	4.49	0.64	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.45	0.69	มาก	4.27	0.88	มาก
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	4.40	0.75	มาก	4.47	0.55	มาก
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.45	0.76	มาก	4.45	0.77	มาก
58. ส่งคือนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.40	0.60	มาก	4.42	0.52	มาก
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งคือนักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.25	0.64	มาก	4.36	0.58	มาก
60. ประเมินและรายงานผลการส่งคือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.30	0.80	มาก	4.08	0.82	มาก
	4.34	0.34	มาก	4.29	0.32	มาก
				4.60	0.67	มากที่สุด
				4.47	0.37	มาก

จากตาราง 20 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, $S.D.=0.34$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 54 ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.69$) ข้อ 55 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.69$) ข้อ 57 รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.76$) รองลงมาคือ ข้อ 49 วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.75$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 51 ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X}=4.15$, $S.D.=0.75$)

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, $S.D.=0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 54 ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ($\bar{X}=4.49$, $S.D.=0.64$) รองลงมาคือ ข้อ 56 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.47$, $S.D.=0.55$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 52 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=3.96$, $S.D.=0.79$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, $S.D.=0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 54, 55, 56, 58, 59 และ 60 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 56 สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.79$, $S.D.=0.46$) รองลงมาคือ ข้อ 54 ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ($\bar{X}=4.71$, $S.D.=0.48$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 52 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.13$, $S.D.=0.74$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพ ปรากฏดังตาราง 21 ถึง 22 ดังนี้

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

บทบาทในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ผู้บริหาร		ครูที่ปรึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.12	0.18	4.31	0.45	3.812**
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.21	0.21	4.27	0.54	0.998
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.24	0.22	4.31	0.45	1.176
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.27	0.27	4.34	0.47	1.141
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.23	0.26	4.40	0.37	2.168*
รวมเฉลี่ย	4.21	0.06	4.33	0.05	1.859

จากตาราง 21 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ผู้บริหาร		ครูที่ปรึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัว ของนักเรียนอย่างเป็นความลับ	3.96	0.71	4.20	0.89	1.468
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยม บ้านนักเรียน	4.04	0.77	4.52	0.63	3.329**
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.04	0.82	4.32	0.62	1.949
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับ นักเรียนที่ให้ความดูแล	4.09	0.85	4.04	1.14	0.224
5. จัดทำระเบียบงานสะสม/แบบประเมินพฤติกรรม นักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.17	0.72	4.36	0.66	1.246
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อหาความสามารถด้านการเรียน	4.39	0.84	4.46	0.79	0.409
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ	4.22	0.60	4.62	0.56	3.232**
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของ นักเรียนเพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	4.09	0.73	3.96	0.81	0.727
9. สังเกตพฤติกรรมมาเรียนของนักเรียน	4.09	0.73	4.16	0.86	0.428
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของ นักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ ถูกต้อง	4.00	0.80	4.36	0.84	1.929
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบ บันทึกสุขภาพหรือระเบียบงานสะสมเป็นปัจจุบัน	4.13	0.81	4.22	0.80	0.499
12. พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การ ประเมินนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.17	0.89	4.49	0.69	1.630

ตาราง 22 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ผู้บริหาร		ครูที่ปรึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการคัดกรองนักเรียน					
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบ ประเมินพฤติกรรม (SDQ) และระเบียบสะสม	4.22	0.74	4.38	0.72	0.999
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียน	4.17	0.65	4.27	0.63	0.714
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.76	4.23	0.73	0.444
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสม เชื่อถือได้	4.30	0.88	4.13	0.82	0.927
17. ใช้ข้อมูลภายใน โรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็น ข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน	4.17	0.78	4.34	0.60	1.205
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับ เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน	4.26	0.69	4.15	1.09	0.650
19. สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้น เรียนและระดับ โรงเรียน	4.35	0.83	3.92	1.03	1.897
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรอง นักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.13	0.81	4.43	0.68	1.938
21. นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.04	0.77	4.20	0.82	0.875
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรอง นักเรียน	4.22	0.74	4.31	0.73	0.574
23. ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียน ในแต่ละภาคเรียน	4.04	0.82	4.31	0.79	1.517
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษ ต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.82	4.55	0.59	1.412

ตาราง 22 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ผู้บริหาร		ครูที่ปรึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการส่งเสริมนักเรียน					
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งทักษะทางวิชาการ	4.22	0.74	4.32	0.90	0.591
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ	4.48	0.79	4.32	0.69	1.031
27. จัดกิจกรรมโฮมรูมโดยการสำรวจความต้องการ ของนักเรียน	4.13	0.69	4.36	0.69	1.490
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.17	0.83	4.56	0.73	2.345*
29. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	4.22	0.85	4.32	0.70	0.623
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่าง สม่ำเสมอ	4.26	0.81	4.21	0.74	0.322
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียน รู้จักคิดและถูกวิธี	4.17	0.58	4.12	0.86	0.378
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	4.48	0.73	4.29	0.76	1.103
33. เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของ สถานการณ์	4.57	0.66	4.58	0.52	0.117
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.04	0.77	4.26	0.96	1.041
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.00	0.80	4.12	1.01	0.529
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน ในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.13	0.87	4.23	0.53	0.545

ตาราง 22 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ผู้บริหาร		ครูที่ปรึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน					
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้ คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.26	0.81	4.73	0.51	2.714*
38. พัฒนาความรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการ พิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.22	0.60	4.29	0.74	0.502
39. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.43	0.79	4.44	0.71	0.026
40. สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครอง นักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความ ร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน	4.26	0.75	3.99	0.83	1.456
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.04	0.82	4.38	0.76	1.953
42. จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่พึงงามแก่นักเรียน	4.17	0.83	4.59	0.60	2.286*
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ แสดงออก	4.13	0.87	4.13	0.84	0.020
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหานักเรียน	4.17	0.83	4.14	0.74	0.201
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การ พูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ	4.35	0.57	4.54	0.58	1.464
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการ ช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.52	0.73	4.29	0.84	1.273
47. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่า เรียน	4.39	0.78	4.30	0.87	0.449
48. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน หรือ กิจกรรมกลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.26	0.75	4.30	0.69	0.243

ตาราง 22 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ผู้บริหาร		ครูที่ปรึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการส่งต่อนักเรียน					
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.17	0.83	4.32	0.65	0.824
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียนจากครูที่ปรึกษา	4.09	0.90	4.24	0.73	0.769
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.17	0.83	4.33	0.69	0.981
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน	4.26	0.62	4.04	0.79	1.276
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.22	0.85	4.23	0.66	0.078
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.26	0.75	4.64	0.54	2.337*
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.04	0.88	4.53	0.76	2.814
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	4.35	0.78	4.65	0.51	1.829
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.17	0.78	4.51	0.73	2.026
58. ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.26	0.75	4.51	0.56	1.507
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.35	0.62	4.48	0.64	0.937
60. ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.43	0.73	4.34	0.79	0.533

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือข้อ 28, 37, 42 และ 54 ข้อที่แตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือข้อ 2 และ 7 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันและขนาดโรงเรียนต่างกันเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ปรากฏตาราง 23 ถึง 33 ดังนี้

ตาราง 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวนตามประเภทการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประเภทการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.36	4.23	0.41	4.47	0.50	5.201**
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.23	0.40	4.18	0.50	4.41	0.62	1.843
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.29	0.35	4.24	0.42	4.40	0.51	0.917
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	3.43	0.37	4.24	0.44	4.43	0.53	1.879
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.30	0.30	4.36	0.36	4.52	0.38	3.282**
รวมเฉลี่ย	4.09	0.37	4.25	0.07	4.45	0.05	1.966

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการส่งต่อนักเรียน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 24 ถึง ตาราง 25 ดังนี้

ตาราง 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาด โรงเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		4.19	4.23	4.47
ต่ำกว่า 5 ปี	4.19	-	0.04	0.28*
5 - 10 ปี	4.23		-	0.24*
10 ปีขึ้นไป	4.47			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับ 5-10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		4.30	4.36	4.52
ต่ำกว่า 5 ปี	4.30	-	0.06	0.22*
5 - 10 ปี	4.36		-	0.26*
10 ปีขึ้นไป	4.52			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป กับ 5 - 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวนตามประเภทการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล							
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนอย่างเป็นความลับ	3.96	0.82	4.15	0.91	4.47	0.88	3.186*
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.36	0.82	4.38	0.62	4.67	0.47	4.118*
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.20	0.68	4.25	0.67	4.47	0.57	1.485
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล	3.98	1.08	3.93	1.15	4.15	1.13	0.676
5. จัดทำระเบียบสะสม/แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.20	0.76	4.36	0.65	4.47	0.60	1.725
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหา ความสามารถด้านการเรียน	4.53	0.66	4.27	0.87	4.58	0.79	2.554
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.42	0.66	4.60	0.56	4.78	0.42	4.154*

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียน เพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	3.82	0.70	3.96	0.82	4.18	0.90	1.921
9. สังเกตพฤติกรรมมารยาทของนักเรียน	4.07	0.81	4.15	0.88	4.27	0.87	0.336
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของ นักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	4.25	0.80	4.27	0.89	4.53	0.81	1.099
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบ บันทึกสุขภาพหรือระเบียบสะสมเป็นปัจจุบัน	3.96	0.82	4.09	0.78	4.51	0.74	7.366**
12. พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมิน นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.55	0.63	4.29	0.71	4.56	0.71	1.616
ด้านการคัดกรองนักเรียน							
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบ ประเมินพฤติกรรม(SDQ) และเป็นยอนสะสม	4.20	0.70	4.35	0.73	4.58	0.71	2.796
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน	4.22	0.53	4.20	0.65	4.44	0.69	0.744

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบ การดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียน	4.18	0.72	4.16	0.74	4.38	0.71	0.681
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสม เชื่อถือได้	4.45	0.77	3.96	0.79	4.09	0.84	5.577**
17. ใช้ข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็นข้อมูล เพิ่มเติมในการคัดกรองแก่นักเรียน	4.31	0.57	4.24	0.64	4.53	0.57	2.926
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้ทราบเกี่ยวกับ เกณฑ์ในการคัดกรองแก่นักเรียน	4.24	0.96	4.04	1.10	4.22	1.12	0.418
19. สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียน และระดับ โรงเรียน	4.05	0.93	3.82	1.06	3.95	1.06	0.412
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน เพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.16	0.86	4.40	0.66	4.64	0.49	6.854**
21. นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	4.05	0.80	4.16	0.79	4.36	0.85	1.189

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน	4.35	0.67	4.15	0.73	4.51	0.72	2.977
23. ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.15	0.80	4.22	0.81	4.51	0.74	1.701
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่างๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.42	0.74	4.47	0.57	4.71	0.46	2.159
ด้านการส่งเสริมนักเรียน							
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา	4.35	0.87	4.27	0.91	4.36	0.91	0.114
การแข่งขันทักษะทางวิชาการ							
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ	4.42	0.71	4.25	0.70	4.25	0.67	0.520
27. จัดกิจกรรมโฮมรูมโดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน	4.35	0.80	4.31	0.69	4.35	0.58	0.025
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.42	0.71	4.56	0.74	4.71	0.69	0.754

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
29. จัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.11	0.63	4.27	0.76	4.53	0.69	3.813*
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ	4.22	0.60	4.07	0.81	4.38	0.78	1.248
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและดูวิธี	4.15	0.80	3.96	0.84	4.29	0.88	1.962
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน	4.24	0.72	4.18	0.80	4.51	0.74	3.119*
33. เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์	4.69	0.50	4.64	0.52	4.40	0.53	5.542**
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.22	0.81	4.16	1.00	4.44	1.01	0.365
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองของนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.13	0.82	3.98	1.03	4.31	1.07	0.685
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.25	0.64	4.16	0.57	4.24	0.43	0.218

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
37. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน							
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.56	0.66	4.65	0.55	4.87	0.34	2.738
38. พัฒนาการรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการพิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.40	0.76	4.15	0.70	4.35	0.70	2.859
39. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.44	0.76	4.31	0.72	4.51	0.69	1.201
40. สร้างและพัฒนาคือความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน	3.93	0.79	3.84	0.79	4.16	0.86	2.454
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.22	0.85	4.33	0.75	4.53	0.72	1.364
42. จัดทำคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่พึงงามแก่นักเรียน	4.36	0.70	4.53	0.66	4.80	0.40	4.435*

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก	4.29	0.76	3.91	0.82	4.22	0.92	2.189
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	3.98	0.76	4.05	0.73	4.35	0.70	3.115
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ	4.44	0.63	4.47	0.60	4.71	0.46	2.788
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.49	0.74	4.16	0.86	4.27	0.89	1.898
47. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่น่าเรียน	4.51	0.79	4.24	0.92	4.16	0.86	2.060
48. จัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือเพื่อนในโรงเรียน หรือกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.49	0.72	4.24	0.67	4.24	0.67	3.164
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.31	0.79	4.42	0.63	4.22	0.53	1.591

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียนจากครูที่ปรึกษา	4.25	0.80	4.20	0.73	4.25	0.67	0.100
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน	4.25	0.87	4.35	0.67	4.42	0.50	0.236
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน	4.04	0.84	4.05	0.76	4.05	0.73	0.072
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.80	0.68	4.20	0.62	4.60	0.49	24.766**
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.31	0.66	4.75	0.44	4.84	0.37	10.378**
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.58	0.66	4.33	0.86	4.60	0.78	1.256
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมของโรงเรียน	4.69	0.50	4.55	0.60	4.71	0.46	1.158

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.25	0.70	4.53	0.74	4.69	0.69	3.352*
58. ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.31	0.63	4.51	0.54	4.67	0.47	3.845*
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.38	0.73	4.36	0.68	4.71	0.46	3.104
60. ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.66	4.07	0.86	4.47	0.79	4.796**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 11, 16, 20, 33, 53, 54 และ 60 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 1, 2, 7, 29, 32, 42, 57 และ 58 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวนตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.20	0.39	4.18	0.36	4.39	0.46	6.488**
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.24	0.44	4.11	0.48	4.38	0.51	7.627**
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.23	0.39	4.19	0.43	4.40	0.41	5.409**
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.33	0.37	4.20	0.43	4.45	0.45	6.840**
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.34	0.34	4.29	0.32	4.47	0.37	5.890**
รวมเฉลี่ย	4.27	0.06	4.19	0.06	4.42	0.04	6.450**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

เมื่อพบความแตกต่างในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 28 ถึง ตาราง 32 ดังนี้

ตาราง 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.20	4.18	4.39
ขนาดเล็ก	4.20	-	0.02	0.19
ขนาดกลาง	4.18	-	-	0.21**
ขนาดใหญ่	4.39	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.24	4.11	4.38
ขนาดเล็ก	4.24	-	0.13	0.14
ขนาดกลาง	4.11		-	0.27**
ขนาดใหญ่	4.38			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.23	4.19	4.40
ขนาดเล็ก	4.23	-	0.04	0.17
ขนาดกลาง	4.19		-	0.21**
ขนาดใหญ่	4.40			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.33	4.20	4.45
ขนาดเล็ก	4.33	-	0.13	0.12
ขนาดกลาง	4.20		-	0.25**
ขนาดใหญ่	4.45			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.34	4.29	4.47
ขนาดเล็ก	4.34	-	0.05	0.13
ขนาดกลาง	4.29		-	0.18**
ขนาดใหญ่	4.47			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 32 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวนตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายชื่อ

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล							
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน	3.95	0.69	4.10	0.79	4.27	0.96	1.431
2. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.20	0.83	4.42	0.64	4.57	0.64	2.901
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.10	0.79	4.19	0.56	4.41	0.67	3.331*
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล	4.15	1.09	3.94	1.22	4.12	1.00	0.690
5. จัดทำระเบียบสะสม/แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	4.40	0.60	4.40	0.65	4.27	0.70	0.950
6. ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาความสามารถด้านการเรียน	4.45	0.76	4.36	0.90	4.53	0.69	0.955
7. ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.40	0.68	4.61	0.52	4.58	0.60	1.067

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียน เพื่อแยกกลุ่มนักเรียน	3.90	0.79	3.66	0.66	4.26	0.82	13.007**
9. สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	3.95	0.76	3.86	0.82	4.44	0.79	11.796**
10. วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของ นักเรียนเพื่อประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	4.25	0.85	4.18	0.87	4.44	0.81	2.103
11. บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบ บันทึกสุขภาพหรือระเบียบสะสมเป็นปัจจุบัน	4.15	0.93	4.10	0.80	4.31	0.76	1.461
12. พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมิน นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.55	0.69	4.27	0.79	4.57	0.64	4.081*
ด้านการคัดกรองนักเรียน							
13. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบ ประเมินพฤติกรรม(SDQ) และระเบียบสะสม	4.20	0.70	4.09	0.67	4.62	0.68	13.330**
14. แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน	4.05	0.60	4.12	0.61	4.43	0.62	6.883**

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15. ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.35	0.67	4.05	0.74	4.38	0.71	4.502*
16. กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมที่สุด	4.20	0.77	3.96	0.87	4.31	0.77	3.889*
17. ใช้ข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน	4.25	0.79	4.13	0.55	4.50	0.60	7.966**
18. ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน	4.35	0.99	3.88	1.11	4.37	0.95	4.977**
19. สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน	3.80	1.01	3.81	1.11	4.16	0.91	2.835
20. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.40	0.75	4.51	0.55	4.30	0.80	1.790
21. นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.20	0.77	3.92	0.79	4.40	0.78	7.769**

ตาราง 33 (ต่อ)

	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียน							
22. ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน	4.30	0.73	4.12	0.73	4.46	0.71	4.635*
23. ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.15	0.75	4.23	0.78	4.34	0.82	0.691
24. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่างๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียน	4.65	0.49	4.45	0.64	4.56	0.64	0.997
ด้านการส่งเสริมนักเรียน							
25. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งทักษะทางวิชาการ	4.35	0.93	4.13	0.91	4.44	0.82	2.739
26. ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ	4.40	0.75	4.21	0.77	4.43	0.62	2.260
27. จัดกิจกรรมโฮมรูมโดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน	4.25	0.91	4.38	0.59	4.31	0.73	0.338
28. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.40	0.82	4.47	0.79	4.58	0.70	0.701

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแล ช่วยเหลือแก่นักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
29. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องและ เหมาะสม	4.20	0.62	4.18	0.72	4.43	0.72	2.848
30. บันทึกผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.10	0.64	3.92	0.72	4.49	0.69	13.953**
31. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและ ถูกวิธี	4.00	0.86	3.95	0.86	4.31	0.76	4.436*
32. จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน	4.20	0.70	4.23	0.83	4.41	0.70	1.408
33. เลือกหัวข้อและวิธีการจัดการเรียนรู้ออกคั้งกับความ ต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์	4.70	0.57	4.65	0.51	4.49	0.55	2.474
34. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.15	0.81	4.13	1.06	4.34	0.86	1.166
35. จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.00	1.03	3.88	1.00	4.31	0.92	4.208*

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
36. ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	4.15	0.67	4.19	0.54	4.26	0.59	0.388
37. ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	4.65	0.49	4.69	0.54	4.67	0.62	0.048
38. พัฒนาการรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการพิจารณา กิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียน	4.35	0.75	4.18	0.70	4.34	0.74	1.159
39. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.25	0.85	4.34	0.72	4.57	0.67	2.938
40. สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน	4.20	0.83	3.79	0.78	4.19	0.82	5.537**
41. ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ	4.30	0.80	4.22	0.74	4.44	0.79	1.767
42. จัดทำคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดั่งงามแก่นักเรียน	4.50	0.69	4.49	0.62	4.58	0.65	0.388

ตาราง 33 (ต่อ)

	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียน							
43. จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก	4.15	0.67	3.82	0.82	4.40	0.80	10.994**
44. ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.15	0.75	3.99	0.73	4.28	0.75	3.178*
45. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ	4.35	0.75	4.40	0.49	4.64	0.59	4.662*
46. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา	4.25	0.79	4.01	0.85	4.59	0.73	11.133**
47. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน	4.45	0.89	4.26	0.95	4.33	0.78	0.421
48. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน หรือกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น	4.40	0.68	4.21	0.78	4.34	0.62	1.051
49. วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน	4.40	0.75	4.36	0.71	4.23	0.62	1.009

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
50. ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียนจากครูที่ปรึกษา	4.35	0.81	4.21	0.75	4.20	0.74	0.342
51. ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.15	0.75	4.31	0.61	4.34	0.78	0.610
52. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน	4.20	0.83	3.96	0.79	4.13	0.74	1.368
53. ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.30	0.73	4.06	0.64	4.36	0.69	3.983*
54. ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.45	0.69	4.49	0.64	4.71	0.48	3.679*
55. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.45	0.69	4.27	0.88	4.64	0.69	4.767**
56. สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	4.40	0.75	4.47	0.55	4.79	0.46	9.243**

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
57. รายงานผลการดำเนินงานทั้งหมดภายในและภายนอกโรงเรียน	4.45	0.76	4.45	0.77	4.48	0.72	0.025
58. ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง	4.40	0.60	4.42	0.52	4.54	0.64	1.179
59. ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ	4.25	0.64	4.36	0.58	4.60	0.67	4.220*
60. ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.30	0.80	4.08	0.82	4.60	0.67	10.126**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 8, 9, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 40, 43, 46, 55, 56, และ 60 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 3, 12, 15, 16, 22, 31, 35, 44, 45, 53, 54 และ 59 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ปราบกฏดังตาราง 34 ถึงตาราง 38 ดังนี้

ตาราง 34 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ลำดับที่
1. ครูประจำชั้นควร ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน	52	1
2. โรงเรียนควรมีงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	46	2
3. ครูประจำชั้นควรเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สอนนักเรียนประจำชั้นด้วย	41	3
4. ควรมีการกำหนดสัดส่วนครูต่อนักเรียนที่รับผิดชอบ	23	4
5. โรงเรียนควรนำระบบข้อมูลสารสนเทศให้ครูประจำชั้นช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล	18	5
รวม	180	-

จากตาราง 34 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ

ครูประจำชั้นควรไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน รองลงมาคือ โรงเรียนควรมีงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน

ตาราง 35 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ลำดับที่
1. โรงเรียนควรมีระบบคัดกรองนักเรียนได้อย่างชัดเจน	66	1
2. ครูประจำชั้นไม่ควรให้นักเรียนรู้ว่าตนเองถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มใด	60	2
3. โรงเรียนควรมีผลการคัดกรองนักเรียนเป็นข้อมูลในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	51	3
รวม	177	-

จากตาราง 35 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการคัดกรองนักเรียน ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ โรงเรียนควรมีระบบคัดกรองนักเรียนได้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ ครูประจำชั้นไม่ควรให้นักเรียนรู้ว่าตนเองถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มใด

ตาราง 36 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ลำดับที่
1. โรงเรียนควรจัดระบบการส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม	33	1
2. กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนด้านต่าง ๆ	16	2
3. ควรมีการประสานงานในการจัดกิจกรรมนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	12	3
รวม	61	-

จากตาราง 36 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ โรงเรียนควรจัดระบบการส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม รองลงมาคือ กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนด้านต่าง ๆ

ตาราง 37 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ลำดับที่
1. โรงเรียนควรมีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน	62	1
2. ครู ผู้ปกครอง ควรมีความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น	29	2
3. ควรมีมาตรการในการลงโทษนักเรียน ได้อย่างชัดเจน	21	3
4. ควรมีการประสานงานหลาย ๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา	16	4
รวม	128	-

จากตาราง 37 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ โรงเรียนควรมีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน รองลงมาคือ ครู ผู้ปกครอง ควรมีความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น

ตาราง 38 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการส่งต่อนักเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ลำดับที่
1. โรงเรียนจะต้องมีระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ	52	1
2. จัดงบประมาณในการดำเนินการส่งต่อได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์	31	2
3. มีการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานที่รับต่อนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	20	3
รวม	103	-

จากตาราง 38 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านการส่งต่อนักเรียน ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ โรงเรียนจะต้องมีระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ จัดงบประมาณในการดำเนินการส่งต่อได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยได้นำเสนอหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 จำแนกเป็นผู้บริหาร 40 คน และครูที่ปรึกษาจำนวน 164 คน รวมทั้งสิ้น 204 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ โรงเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ผลปรากฏว่า แบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด โดยมีค่า α อยู่ระหว่าง 1.821-6.237 นำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9753

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยัง โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จัดส่งแบบสอบถามไปที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง แล้วผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 204 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่า t -test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ค่า F -test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ
5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเป็นประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 สรุปผลได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก

ทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการป้องกันและแก้ไข
ปัญหานักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ
ด้านการคัดกรองนักเรียน

1.1 บทบาทของผู้บริหารในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสหวิทยา
เขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน
โดยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการส่งเสริมนักเรียน
สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 บทบาทของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน
สหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก
ทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการส่งต่อนักเรียนค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการป้องกันและแก้ไข
ปัญหานักเรียน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน

2. บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการป้องกัน
และแก้ไขปัญหานักเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อ
นักเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคัดกรอง
นักเรียน

2.3 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน

3. บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

3.1 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.2 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน

3.3 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน

4. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันและขนาดโรงเรียนต่างกัน เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5.2 บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ดังนี้

6.1 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ครูประจำชั้นควร ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน รองลงมาคือ โรงเรียนควรมีงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน

6.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีระบบคัดกรองนักเรียนได้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ ครูประจำชั้นไม่ควรให้นักเรียนรู้ว่าตนเองถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มใด

6.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรจัดระบบการส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม รองลงมาคือ กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนด้านต่าง ๆ

6.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนควรมีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาคัดกรอง รองลงมาคือ ครู ผู้ปกครอง ควรมีความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น

6.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนจะต้องมีระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ จัดงบประมาณในการดำเนินการส่งต่อได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์

อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ทั้ง 5 ด้าน มีประเด็นที่ค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดี จึงส่งผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักเรียนก็จะติดตามด้วย ในส่วนของบทบาทในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหน้าที่ของผู้บริหารซึ่งนอกเหนือจากการบริหารด้านการกำหนดนโยบาย การกำหนดโครงสร้างระบบ การกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบ ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการดูแล กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหาร โรงเรียนให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถและมีวิธีการในการบริหารงานในโรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการหรือบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบที่มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ มีการกำหนดนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยให้ปีการศึกษา 2554 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาใช้ระบบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครอง การเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็น ไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขให้รู้จัก คิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ในการปฏิรูปวิชาชีพครู ซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะที่ได้คุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพ ตามการประกันคุณภาพการศึกษาฉบับปัจจุบัน คือ คุรุที่ระบุในมาตรฐานที่ 2 คุรุมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของครู ในการพัฒนานักเรียน คือ การมีความรัก เอื้ออาทร เอาใจใส่ ดูแลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดี สอดคล้องกับเสรี ชวนวัน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอันธนา มงคลสินธุ์ (2548 : 142) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรักษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับเตรียมศักดิ์ อินอุเทน (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โดยรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเห็นสำคัญกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางในการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้ครูมีแนวทางในการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นโยบายที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ปี พ.ศ. 2554 – 2555 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทุกโรงเรียนต้องดำเนินการและให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งด้านการบริหารและกระบวนการจัดกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 5) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้คือ 1) ทีมนำและทีมประสาน อันได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทุกฝ่าย รวมทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักใน ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนา นักเรียนในทุกด้าน 3) คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามกำหนด 4) ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียนร่วมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน 5) การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับ อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ (2547 : 60) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ การจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องทำในสถานศึกษาให้มาก มีกระบวนการวิธีการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีหลักฐานตรวจสอบได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาเต็มตามศักยภาพที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคมและสติปัญญา และ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 6) ได้กล่าวถึงการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จะต้องเป็นความร่วมมือกันในการดำเนินงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยมี

บุคลากรหลักในการดำเนินงาน คือ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา โดยมีภารกิจ ที่เป็นหัวใจของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของทุกส่วน จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้เป็นกลไกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศตวรรษนี้ ซึ่งสภาพแวดล้อมข้อมูลข่าวสาร ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่มีความรวดเร็วได้อย่างเท่ากัน ทัวถึงถูกต้องและเป็นธรรมกับเด็กและเยาวชนทุกคน รวมทั้งผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความเชื่อว่าการกระทำหรือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญอย่างมีคุณภาพมากกว่า ดังนั้นความคิดที่ว่าผู้มีประสบการณ์ในเรื่องใด ๆ มากกว่าย่อมจะเป็น โอกาสและความสามารถที่ดีกว่าในการปฏิบัติงาน ยิ่งในปัจจุบันนี้สังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนไป การศึกษาทำให้มีความคิดมากขึ้นในมุมมองของการได้สัมผัสใกล้ชิดในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูที่ปรึกษา ถ้าผู้บริหารวางแนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการที่ชัดเจนภายใน โรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ความต้องการของความรู้สึกริดในสิ่งที่เป็นไปได้ถึงระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ เป็นผลมาจากประสบการณ์เดิมของบุคคลที่มีความต้องการบางอย่างจากบางคน และความต้องการให้บางคนกระทำบางอย่างให้ตน และสิ่งที่ต้องการกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงอาจไม่ตรงกันเสมอไป โดยประสบการณ์อายุที่เพิ่มขึ้นของบุคคลเป็นการเพิ่มประสบการณ์ และการจัดการศึกษาทุกระดับ จะต้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและการดำรงชีวิต การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลง ช่วยในการให้มีความรู้ ความเข้าใจที่จะใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยหรือมีความต้องการอย่างเดียวกัน จะทำให้ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 1) ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด มีหน้าที่พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ครู-อาจารย์และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ปัญหา และการคุ้มครองเด็ก เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาให้มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง

โดยผ่านกระบวนการศึกษาในสถานศึกษา สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน (2552 : 7) กล่าวถึงการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า 1) ทุกคนต้องการ
 ความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้โอกาส อยากรับเป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข 2) ทุกคนมี
 ศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน 3)
 ความสำเร็จของงานต้องอาศัยการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนา
 คุณภาพนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม
 จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง สอดคล้องกับเตรียมศักดิ์ อินุเทน (2551 :
 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพผลการดำเนินงานระบบ
 ดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น
 ของ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ ครูที่ปรึกษา โค้ชรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับจาวรรรณ
 รัตนมาลี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
 ครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ศึกษากรณี
 สถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่ปรึกษามีประสบการณ์การเป็น
 ครูที่ปรึกษาต่างกันมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายข้อ

4. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียนของ โรงเรียนสวทิตยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพและบริบทของ โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด โรงเรียนไม่เหมือนกัน
 รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น งบประมาณที่ได้รับในการจัดสรร จำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน อาคาร
 สถานที่ สภาพเศรษฐกิจของชุมชน เป็นต้น จึงทำให้สถานศึกษามีเหตุผลและความจำเป็นไม่
 เหมือนกัน เหล่านี้จึงทำให้โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน อีกทั้ง โรงเรียนทุกโรงเรียนทั้งขนาดเล็ก
 ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เห็นว่าระบบ
 ดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถที่จะกระตุ้นและนำทางความคิดใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับครูใน โรงเรียน
 โดยเฉพาะในกรณีที่น่าเอาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาชี้แนะให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือกับครู
 และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
 ของครู เพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา อีกทั้งแต่ละโรงเรียนมีการ
 กำหนดวิธีการและแนวทางในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ซึ่ง
 ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนจะต้องมีนโยบาย แนวทาง และกำหนดบทบาทเกี่ยวกับระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน สอดคล้องกับเสรี ชวนวัน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

5.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นควร ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน โรงเรียนควรมีงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนควรหาวิธีการและเครื่องมือที่ช่วยในการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งการเยี่ยมบ้านนักเรียนจะทำให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว สอดคล้องกับ สิริรัตน์ นิ่มมา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมิน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนไพศาลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านทุกคน และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 6) ได้กล่าวถึงวิธีการและเครื่องมืออื่นๆ ในกรณีที่ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียง หรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษาอาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกต พฤติกรรมอื่นๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียน

5.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีระบบคัดกรองนักเรียนได้อย่างชัดเจน ครูประจำชั้นไม่ควรให้นักเรียนรู้ว่าตนเองถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มใด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การให้นักเรียนรู้ว่าตนเองอยู่ในกลุ่มใดอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของ โรงเรียนเป็นหลัก สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 5) ได้สรุปแนวทางการคัดกรองนักเรียน ไว้ดังนี้ คือ 1) นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา 2) สัมพันธภาพระหว่าง

อาจารย์กับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น 3) นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ) 4) นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยรอบด้าน 5) ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจังด้วยความเอื้ออาทร

5.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรจัดระบบการส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นทางการเป็น รูปธรรม กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนด้านต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ จำเป็นจำต้องเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาบริการ โดยเฉพาะ และทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มาก สอดคล้องกับวัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2542 : 132) ได้สรุปคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ 1) นักเรียนมีบุคลิกที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 2) นักเรียนมีความ รับผิดชอบ สามารถปกครองตนเองได้ 3) พัฒนาสติปัญญาของนักเรียน 4) นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ 5) นักเรียนรู้จักทักษะทางสังคม รู้จักเสียสละทำงานให้กับส่วนรวม 6) นักเรียน พัฒนาลักษณะนิสัย ความกตัญญูและความคิดที่ดี และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 13) การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกัน ทางจิตใจที่เข้มแข็งมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

5.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนควรมีระบบการป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่ชัดเจน ครู ผู้ปกครองควรมีความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่ามีปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรึกษาเบื้องต้นมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน ครู ผู้รับผิดชอบควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจเพราะกระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 17-25) การป้องกันและแก้ไขปัญหาของ นักเรียน ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาควรให้การเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่นักเรียนกลุ่ม เสี่ยง กลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสนใจเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการ ช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหา สังคมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิควิธีการ คือ 1) การให้การปรึกษา เบื้องต้น 2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) การติดตามดูแลช่วยเหลือ

5.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนจะต้องมีระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา ทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ จัดงบประมาณในการดำเนินการส่งต่อได้อย่างรวดเร็วทัน เหตุการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การส่งต่อนักเรียนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและต้องมีการ

ใช้งบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 6) แนวทางการส่งต่อนักเรียน ประกอบด้วย 1) ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อ เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน 2) สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ ให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง 3) ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระวังไม่ให้เด็กเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือ โกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูจะให้การช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม 4) ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย และ 5) ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 จึงขอเสนอแนะ โดยสรุป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ความถนัด ความสามารถและความสนใจของตนเอง โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนอย่างรอบด้าน เช่น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรศึกษาถึงรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดทำแบบคัดกรองนักเรียนให้เหมาะสมและพร้อมใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนานักเรียน เพื่อโรงเรียนจะได้มีวิธีการในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์ ดังนั้น โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เช่น กีฬา การอบรมคุณธรรมจริยธรรม

และกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อโรงเรียนจะได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนอย่างสมดุลทุกด้าน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้ความรู้ความเข้าใจ และความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีผลต่อครอบครัว เช่น ประพฤติปฏิบัติตามกฎกติการะเบียบ ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน มีน้ำใจช่วยเหลือ รักษาสาธารณสมบัติ เป็นแบบอย่างที่ดี และมีจิตสาธารณะ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ตระหนักในความรับผิดชอบและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สรุปลผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรมีสรุปรวบรวมข้อมูลจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียน โดยการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในเชิงคุณภาพในโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ เพื่อเป็นรูปแบบตัวอย่างในการพัฒนาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
_____. (2546). คู่มือครูระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4. กรุงเทพฯ : องค์การ
ส่งเสริมสหกรณ์.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรินทิวกราฟฟิค.
_____. (2546 ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2
พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
_____. (2546 ข). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
อรุณสภา.
กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำชูสภา (ร.ส.พ).
กองมิ แสนใจวุฒิ และคนอื่น ๆ. (2548). การประเมินโครงการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดเลย การศึกษาเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา 2547. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). พิษณุโลก :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
จรรवरณ รัตนมาลี. (2547). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของ
ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือเขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา).
พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
จักรพงษ์ นิลพงษ์. (2543). การศึกษาจริยธรรมนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ชาญชัย อาจิณสมภาร. (2542). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ชุมศักดิ์ อินทร์ลักษณะ. การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ณรงค์ สาไฟวัลย์. (2547). การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
มหาพิชัยพิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหาร
การศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงใจ ชนะกุล. (2543). ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานฝ่ายปกครองในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหาร
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เตรียมศักดิ์ อินอุเทน. (2551). ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาการบริหาร
การศึกษา). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ถวิล มาตรฐาน. (2544). การปฏิรูปโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ School-Based
Management : SBM. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- ทองสุข ทับเจริญ. (2548). การศึกษาและการแก้ปัญหานักเรียนโรงเรียนศึกษานารีชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ห้อง 6 กลุ่ม โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงเรียนศึกษานารี.
- ทวีศักดิ์ สนธิ. (2547). การพัฒนาครูที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สวายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหาร
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธวัชชัย จันทร์ผ่อง. (2549). ความพึงพอใจของครูที่ปรึกษา นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนบ้านนาจาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(สาขาการบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). ผู้ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2543บริห). หลักการการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อนงค์ศิลป์
การพิมพ์.

- บัณฑิต เหล่าสุชา. (2544). ปัจจัยทางสถานการณ์และจิตลักษณะกับพฤติกรรมการณ์ระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา).
 ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประยูทธ กมลเมือง. (2543). ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์เสียสละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บูริรัมย์ :
 ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเทียง. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปลูก พรมรัตน์. (2545). คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต
 จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). สกลนคร :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซต.
 _____. (2546). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพ.
- พิรศักดิ์ ผาณินุศย์. (2543). ศึกษาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
 หนองบัวพิทยาคาร จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหาร
 การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญแข แสงแก้ว. (2548). การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ
 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพิ่ม วรรณิการ์. (2546). การประเมินโครงการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์
 ศาสตร์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหาร
 การศึกษา). พะเยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไพศาล วรรณะ. (2540). ความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อ
 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย. รายงานการค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (สาขาการบริหาร
 การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภิรมย์ ธีกุล. (2547). การศึกษาปัญหาการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหาร
 การศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2547). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.
- ราชัน อาจวิชัย (2548). การวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่ส่งต่อความสำเร็จในการจัดระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2541). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์
ในการบริหารงานโรงเรียนตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
ชลบุรี : ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริรัตน์ นิ่มมา. (2548). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนไพศาลพิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหาร
การศึกษา). ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- _____. (2548). คู่มือการจัดทำรายละเอียดคำขอตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ
2549. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการ
สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา พ.ศ. 2550, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชม
ชนสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2552). การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 4. (2553). แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2553
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 4. มุกดาหาร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร
เขต 4.
- สมนฤมล เพ็ชรมณี. (2543). บทบาทของบ้าน วัด และ โรงเรียนในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). ปัตตานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- สมเดช สีแสง. (2543). คู่มือปฏิบัติราชการผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2544). คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา. ชัยนาท : ม.ป.พ.
- สมใจ วงศ์ชาติ. (2550). สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์. ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). อุครธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุครธานี.
ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ อาจศัตรู. (2546). การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนภูพานวิทยาคม
อำเภอสุวรรณหา จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาการบริหาร
การศึกษา). อุครธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุครธานี.
- สุชาติ อินตะรัตน์. (2550). การพัฒนาการบริหารงานธุรการโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระ ค.ม. (บริหารการศึกษา) เชียงราย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เสรี ชวนวัน. (2548). ความพึงพอใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ
เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในการดำเนินงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วรกมล สุตะวงศ์. (2545). กระบวนการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำปฏิรูป
การเรียนรู้ จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) เชียงราย :
สถาบันราชภัฏ เชียงราย.
- วิชัย รูปจำดี. (2542). การบริหารจัดการ. คณะพัฒนาสังคม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2542). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อภิชาติ เสรณีวิจัยกิจการ. (2547, เมษายน-มิถุนายน). “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน”.
วารสารวิชาการ : 5.
- อันธนา มงคลสินธุ์. (2548). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- อัญชไม จันมาศ. (2544). ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการจัดบริการ
นักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8-15.
(ออนไลน์). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. แหล่งที่มา :
<http://twnews.tungwang.com/index.php?news=107> เข้าถึงวันที่ 30 มีนาคม 2554.
- Bull, H. C. (1998, September). "High School Administration Perception of Their Comfort Levels
with the Law of Safe School." **Dissertation Abstracts International**. 59(32) : 699-A.
- Dade, C. E. (1998, May). "A Description and Analysis of the Perceptions of Students in the
Reaction Program in an Urban High School (Urban Education)." **Dissertation
Abstracts International**. 56 (10) : 3820-A.
- Drucker, P. (1996). **An Alternative View of the Management Process in Resource
Management**. New York : John Wiley and Sons.
- Dusoe, M. E. (1999). **An Evaluation of Factor Influencing Risk and Protection in the
Adolescent Offspring of Alcoholic Parents**. Doctoral Thesis. Utah : The University
of Utah.
- Fitzsimmons, F. (1998, June). "Survey of Parental Attitudes and Opinions Concerning
Students Discipline in Saskatchewan Elementary School. **Dissertation Abstracts
International**. 35(3) : 642-A.
- Goodman, E. T. (2003, January). "Total Quality Management as a Means to Improve the
Process of Student Discipline." **Dissertation Abstracts International**. 56(5) : 2653-A.
- Herzberg, F. B. & Snyderman, B. (1974). **The Motivation to work**. 2nd ed. New York : John
Wiley & sons.
- Johnson, C. E. (1997, January). "Effect of Interdisciplinary Term and Teacher Advisory Groups
on Middle School Discipline." **Dissertation Abstracts International**. 57(7) : 2769-A.
- Kemmis, S. & Taggart, R. M. (1991). **The Action Research Planner**. 3rd ed. Victoria : Deakin
University Press.

- Vincent, S. T. (2002, May). "An Analysis of the Perception of High School Assistant Principal for Discipline and Supervision in Georgia School." **Dissertation Abstracts International**. 60(11) : 3850-A.
- Steinberg, S. J. (1999). **Gender Rules : Boys and Puberty VS. School and Policy (Title IX. Middle School Students)**. Doctoral Thesis. California, Los Angeles : University California, Los Angeles.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รหัสแบบสอบถาม

--	--	--	--

1 2 3 4

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open form) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เท่านั้น จึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เป็นการแสดงความคิดเห็นของแต่ละท่านที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

3. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามครั้งนี้ จะเสนอผลในภาพรวม ไม่มีผลกระทบบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใดจึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางประภาพรรณ เพชรศรี

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพตำแหน่ง
  - 1.1 ( ) ผู้บริหาร
  - 1.2 ( ) ครูที่ปรึกษา
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
  - 2.1 ( ) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี
  - 2.2 ( ) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี
  - 2.3 ( ) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป
3. ขนาดของโรงเรียน
  - 3.1 ( ) ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)
  - 3.2 ( ) ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน)
  - 3.3 ( ) ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 500 คน)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 32

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในความคาดหวัง ด้านขวามือของข้อความที่ตรงกับความคาดหวังของท่าน ซึ่งได้กำหนดความคาดหวังเป็นคะแนนดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก
คะแนน	3	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย
คะแนน	1	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1	จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน อย่างเป็นความลับ					
2	ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน					
3	พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน					
4	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความ ดูแล					
5	จัดทำระเบียบสะสม/แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เป็น ปัจจุบัน					
6	ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหา ความสามารถด้านการเรียน					
7	ศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
8	ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ของนักเรียนเพื่อแยก กลุ่มนักเรียน					
9	สังเกตพฤติกรรมมาเรียนของนักเรียน					
10	วิเคราะห์และประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนเพื่อ ประกอบการจัดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง					
11	บันทึกข้อมูลสุขภาพนักเรียนของนักเรียนในแบบบันทึกสุขภาพ หรือระเบียบสะสมเป็นปัจจุบัน					
12	พัฒนาความพร้อมของแบบที่นำมาใช้การประเมินนักเรียนใน รูปแบบต่าง ๆ					
ด้านการคัดกรองนักเรียน						
13	คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบประเมิน พฤติกรรม(SDQ) และระเบียบสะสม					
14	แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน					
15	ศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
16	กำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมเชื่อถือได้					
17	ใช้ข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน เป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน					
18	ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียนให้รับทราบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน					
19	สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน					
20	จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง					
21	นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
22	ใช้ข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน					
23	ประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน					
24	ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเด็กพิเศษต่าง ๆ ในการทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
ด้านการส่งเสริมนักเรียน						
25	จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันกีฬา การแข่งทักษะทางวิชาการ					
26	ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ					
27	จัดกิจกรรมโฮมรูม โดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน					
28	จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน					
29	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม					
30	บันทึกผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ					
31	ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและถูกวิธี					
32	จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
33	เลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความเหมาะสมของสถานการณ์					
34	จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน					
35	จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง					
36	ประเมินผล สรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน					
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน						
37	ให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน					
38	พัฒนาความรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาในการพิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน					
39	ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา					
40	สร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน					
41	ประชุมสรุปผลหาพฤติกรรมนักเรียนหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ					
42	จัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านจริยธรรมที่ดั่งงามแก่นักเรียน					
43	จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก					
44	ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน					
45	ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน เช่น การพูดคุย สอบถาม การให้กำลังใจ					
46	ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหา					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
47	จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน					
48	จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน หรือกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในรูปแบบอื่น					
ด้านการส่งต่อนักเรียน						
49	วิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละชั้นเรียน					
50	ความพร้อมของครูแนะแนวที่จะรับส่งต่อนักเรียนจากครูที่ปรึกษา					
51	ระบบการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
52	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนช่วยเหลือในการส่งต่อนักเรียน					
53	ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
54	ตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา					
55	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย					
56	สรุปผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน					
57	รายงานผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
58	ส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัยหรือฝ่ายปกครอง					
59	ให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ					
60	ประเมินและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

.....

.....

.....

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

.....

.....

.....

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

.....

.....

.....

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

.....

.....

.....

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

นางประภาพรณ เพชรศรี

ภาคผนวก ข

**หนังสือขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย
หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย หนังสือขออนุญาต
แจกแบบสอบถาม**

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สาธิต ผลเจริญ

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิราณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณณอม พอสม

ด้วย นางประภาพรรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณยุทธนาชาติ

ด้วย นางประภาพรรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิราณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๓๒๒๓, ๐ ๔๕๖๐ ๓๖๓๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแคนดงพิทยาคม

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิราณี จุโทปะมาเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตึก

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิราณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสะแกพิทยาคม

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิริภาณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณ์ราชวิทยาลัยบุรีรัมย์

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิริภาณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองแกพิทยาคม

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิริภาณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ สะอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเสมีดพิทยาคม

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิริราณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ตั๋ว ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดงพลองพิทยาคม

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิริณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๖๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนร่อนทองพิทยาคม

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิริภาณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางประภาพรณ เพชรศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒

ด้วย นางประภาพรณ เพชรศรี ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ โดยมี ผศ.ดร.ศิริภาณี จุฑาปะมา เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยการนี้นักศึกษา มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าวจึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางประภาพรธรรม เพชรศรี
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 9 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2502
สถานที่เกิด	101 หมู่ 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	196 หมู่ 7 ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสตึก ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2514 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2519 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2536 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ พ.ศ. 2554 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์